Núm. 15,555

LA PUBLICITAT

REDACCIO I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 34, BAIXOS.—TELEF. 1451-A.

BARCELONA, dimecres, 3 de gener de 1923

TALLERS D'IMPREMTA
CARRER DE BARBARA, 11 I 13.—TELEF. 1316

EDITORIAL

L'essència del nostre ideal

Per a tot nacionalista que ho sigui profundament, verament, l'essència del nostre ideal consisteix en la llibertat de Catalunya. *Entorn d'aquesta llibertat hom pot teixir convivències i unions* més o menys estretes, amb la condició que aquests llaços no ofeguin aquella llibertat. De totes maneres, les fórmules d'enllaç exterior són coses secundàries. Mai no poden convertir-se en condició forçosa de la realització del nostre ideal.

Cal afirmar ben altament el caràcter secundari de les fórmules d'enllaç i el caràcter primordial de la llibertat catalana. Que Catalunya sigui lliure: ve't ací l'aspiració irrenunciable del nacionalisme català. Que sigui lliure en l'isolament polític o que ho sigui dins un sistema d'ampla convivència amb altres nacions, això són ja aspectes secundaris del nostre problema. Volem la llibertat incondicionada. L'estructura política de la llibertat no ha de fer-nos perdre mai de vista la finalitat primordial.

Davant la tria possible entre la independència absoluta i una fórmula d'enllaç compatible amb la nostra plena sobirania, un nacionalista es pot decidir honestament per un dels dos termes, sense fer renúncia ni traició a l'ideal patriòtic. Però si la tria no es presenta entre aquests dos termes, sinó entre els termes de submissió i independència, aleshores és *perfectament clara la tria* que s'ha de fer. En el cas de quedar pràcticament suprimit el terme d'opció de l'autonomia *integral*, no serien bons catalans, no serien vers nacionalistes aquells que, invocant una harmonia impossible i *una preferència* per una fórmula morta, es neguessin a decidir-se lleialment per la nostra total llibertat.

La unió política amb una nació determinada, la convivència dins un cert Estat, no pot ésser considerada com essencial per cap nacionalista. *Les fórmules d'enllaç depenen,* en primer lloc, de llur possibilitat. I no és acceptable que un catalanista les presenti com a condició necessària de la llibertat de la pàtria. Es atemptatòria als principis nacionalistes i a la dignitat catalana l'afirmació segons la qual no es vol la llibertat si no va acompanyada d'una fórmula d'enllaç amb l'Estat espanyol. Aquesta tesi seria, en el fons, una tesi regionalista, fonamentalment contrària a la tesi nacionalista.

Per això no ens atrevim a donar una interpretació massa textual a unes paraules que no fa gaire pronuncià al Senat espanyol un dels homes més eminents del Catalanisme, En Lluís Duran i Ventosa. Segons els mots consignats oficialment al Diari de Sessions del Senat, el senyor Duran digué: "No oblideu, senyors senadors, que Espanya té molts exemples per recordar en aquests assumptes; que el nostre paper, el dels nacionalistes catalans que formem part del Parlament espanyol, és una mica anàleg al d'aquells autonomistes antillans que tants d'esforços varen fer per conservar les Antilles sota la bandera d'Espanya. Nosaltres, dins els majors radicalismes, demanem tot allò que entenem convenient per al nostre país, però sempre precisament sota la sobirania espanyola conjunta".

A despit del "sempre" i del "precisament", havem de creure que En Duran i Ventosa no lliga indissolublement la llibertat catalana a la sobirania espanyola, i que si aquests dos termes apareguessin, no ja ideològicament, sinó pràcticament, com a incompatibles, ell es decantaria per la llibertat de Catalunya. Aquell que així no ho fes, seria un desertor de l'exèrcit de la pàtria. No creiem que cap nacionalista veritable pugui fer-se seves les paraules pronunciades per un diputat a Corts de la "Lliga" quan anys enrera deia, en ple Parlament espanyol, que si un dia Catalunya es declarés independent, ell alçaria el seu domicili de Barcelona i aniria a residir dins Espanya, perquè en terra espanyola vol viure i morir.

DES DE PARIS

Sota la manca d'intel·ligència psicològica

Ha esdevingut un lloc comú — lloc comú equival sovint a error — això que el malestar econòmic d'avui, a tot arreu del món, tingui una sola causa: l'insolucionat problema de les reparacions. Per a l'opinió francesa, tots els mals de que patim vénen de la resistència d'Alemanya a reparar el que ha destroçat; mentre es seguirà així, no hi haurà gaudiment de pau veritable, creu ella; els francesos han hagut de destreure cent mil milions de francs per compte d'Alemanya; sangria que ha portat desequilibri en les finances de l'Estat i ha pertorbat l'economia particular.

La dita opinió no veu altre recurs per sortir del pas que fer pagar a Alemanya; i aqueixa és la política dels diversos ministres que han anant succeint-se a França.

Però, és que Alemanya pot pagar en les presents circumstàncies? El cert és que Alemanya ha fet el possible i l'impossible, amb la seva política financiera, per no pagar. Ha estat intel·ligent procedint així, ella? No, al nostre criteri. Ha anat massa lluny! Ha comès el mateix error de psicologia amb la seva política de guerra que cometé amb la seva política de pau. Durant la guerra, va sots-estimar la potencialitat de l'adversari fent abstracció absoluta dels imponderables; i menà cegament una guerra sens frontera, rellisca -fins la lluita submarina a ultrança i això la va perdre. Per heure l'armistici, acceptà totes les condicions dels aliats amb el secret intent d'eludir-ne el compliment; i, amb la suficiència de la seva astúcia, es lliurà a una política de fallida, apel·là a la inflació sistemàtica dels bitllets de banc per atraure la moneda sana dels països més solvents a canvi d'un paper sense garantia. Així cregué afavorir les exportacions en benefici d'uns quants, però aqueixa prosperitat fictícia, i ara ho veu, ha dut al seu poble vers una real misèria. Això pot satisfer l'esperit de venjança d'alguns francesos — car, en veritat, els francesos han sofert d'aquesta guerra tant com els alemanys — però crea un desequilibri mundial, de que Alemanya, comptat i debatut, és la primera de sofrir les desastroses conseqüències.

Les nou dècimes parts de la població alemanya han estat arruïnades per la política d'inflació, política en que ha aprofitat, en primer terme, a una ínfima fracció d'especialistes en divises estrangeres. Si els dirigents d'Alemanya han comès així una defraudació d'actiu en prejudici de llurs acreedors, han portat, de trascantó, la misèria al 90 per 100 dels seus conciutadans; aquest és el resultat de l'explotació del defalliment monetari que ha seguit a la gran catàstrofe.

Els alemanys no es donen prou compte d'aquesta trista veritat, així econòmica, així financiera; el conjunt de la prosperitat alemanya ha sofert més d'aquesta política monetària, filla, ella, de la desfeta, que no hauria sofert del puntual pagament de reparacions establertes segons la seva capacitat financiera. Això li hauria permès d'entrar en un quadre d'estabilització econòmica mentre que ara va a la deriva. Ferint així la propietat, els dirigents alemanys, amb la raó absurda, s'han dut un cop terrible a l'instint de conservació del poble, instint sense el qual els individus i les nacions desapareixen amb rapidesa.

J. PEREZ JORBA

24-12-1922.

LA POLITICA

LA CONTESTA DE CATALUNYA

Sota el títol de Les raons del qui no hi lluca, *escriu, entre altres coses, Jaume Maurici a* l'Alt Empordà, *de Figueres:*

Ja sabem que no és pas la comprensió aguda del nostre problema el que dicta les paraules d'*A B C*, *sinó* la profunda i instintiva anticatalanitat que es rabeja al fons més subtil de l'ànima espanyola. Les seves paraules neixen del primitivisme de la mentalitat política espanyola alliçonada una mica pels dolorosos exemples americans i oceànics. L'orgull de tota una raça eixuta i esquerpa traspua amb tons amargs d'aquest dilema que exposa *A B C* als catalans. Nosaltres no el sabríem pas combatre. Ens repugna únicament la vanitat i la supèrbia amb què és pensat i és dit. Fora d'aquesta objecció, creiem que no cabria més similitud amb el nostre pensament.

La força primitiva dels dos conceptes d'aqueix dilema tenen la virtut de fer retrocedir el problema catalano-espanyol a la seva puresa nacionalista. Però la sexa exposició crua, rebel, inflexible i intransformable, feta expressant el punt de vista espanyol, no demostra pas una intel·ligència política imperial tan finament adaptable com la de Lloyd George en signar el tractat britano-irlandès. El pensament que ha dictat a *A B C* el seu dilema únic, és el mateix que ha presidit en tots els temps la davallada espanyola. Dintre els seus conceptes superbs i orgullosos s'hi tanca la tragèdia que va viure Pi i Margall davant la insurrecció de Cuba i Filipines, que és la mateixa tragèdia que viuen avui la Lliga Regionalista i alguns republicans-federals, volent solucionar per una transacció de sobirania la crua realitat catalana, més crua encara quan xoca amb la inflexibilitat espanyola.

El Gironès, *en el seu editorial de dissabte passat, contesta per la ploma de Johé i sota l'encapçalament de* Separatisme, *de la següent manera:*

Precís és confessar que si *A B C* ha emprès aquesta tasca per finalitats pròpies de la política madrilenya, els seus articles han produït a Catalunya un efecte ben distint del que s'han proposat els seus autors. El dilema que ens planteja amb insistència, nosaltres ja el tenim resolt.

CATALANISME PRACTIC

A la Joventut Nacionalista de Capsanes tindrà lloc aquest mes un curset de lectura i escriptura catalanes i d'història de Catalunya.

DE L'APLEC DE TARRAGONA

Darrerament ha arribat una nova adhesió al magne Aplec comarcal que tingué lloc diumenge i dilluns a Tarragona.

Es de l'Orfeó Nova Tàrrega i de la Joventut Nacionalista, també de Tàrrega, i llur comunicació és amarada d'amor per la nostra Pàtria i d'entusiasme per l'obra d'Acció Catalana.

MITING AL VENDRELL

Diumenge vinent la Federació Republicana Autonomista de Tarragona farà un míting al Vendrell.

Són anunciats els següents oradors: M. Miró i Esplugas, Ramon Noguès, Macià Mallol, Pere Lloret, Marcel·lí Domingo, Lluís Figueroa i Julià Noguès.

EL "CASAL CATALA" DE BUENOS AIRES

Havem rebut una molt amable comunicació del Casal Català de Buenos Aires fent constar la seva identificació amb les doctrines d'Acció Catalana i dedicant mots d'afectuosa complaença per les seves campanyes i les de LA PUBLICITAT.

Agraïm cordialment la gentilesa dels patriotes catalans d'aquella gran metròpoli i fem vots perquè tothora seguim trobant-nos laborant per la llibertat de la nostra Pàtria.

LA "LLIGA REGIONALISTA"

La Lliga Regionalista ens prega la inserció de la següent convocatòria:

En compliment del que disposen els articles 7 i 19 dels nostres Estatus, es convoca a tots els socis a la junta general ordinària que, per a l'aprovació de comptes i elecció de la meitat dels membres de la Junta Directiva se celebrarà en el nostre estat social (Boters, 4) diumenge, dia 14, a les sis de la tarda.

Barcelona, 2 de gener de 1923.—El president, Raimon d'Abadal.

Nota: Els socis poden assistir-hi personalment o per delegació.

EN CAMBO A LA BARCELONETA

Per acord de la Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista, En Cambó aprofitarà l'avinentesa de la inauguració oficial del gran estatge del Casal Nacionalista de la Barceloneta per a pronunciar una conferència política, en la qual exterioritzarà el programa electoral de la Lliga Regionalista en la vinent i propera lluita electoral.

CRONIQUES PORTUGUESES

"Instantània"

Segons un telegrama de París, inserit en un dels nostres diaris de gran circulació, aparegué un *d'aquests dies en el "Temps",* diari de la major preponderància internacional, un article, en el qual hom parla de la situació del nostre país en termes que revelen un coneixement bastant exacte de les nostres circumstàncies i dels nostres recursos.

Diu el "Temps", havent-se referit a la proesa dels nostres aviadors, a l'èxit admirable del viatge del senyor doctor Antonió José d'Almeida al Brasil i a l'entrevista, avui ja cèlebre, amb don Alfons XIII, que Portugal sembla haver entrat en el període d'estabilitat política, i fa notar que disposem de les millors condicions de prosperitat. Havent constatat aquests fets el gran periòdic parisenc, estranya, no obstant, que Anglaterra no ens presti un ajut més eficaç, essent, com és, aliada històrica de Portugal. I el "Temps" acaba per constatar entre nosaltres una visible tendència devès un estrenyement de relacions entre Portugal, Espanya i l'Amèrica del Sud.

Té raó el "Temps" en tot el que pensa sobre els grans recursos del nostre país. Són de tal mena, que mai no deixaran naufragar la nacionalitat. I té també raó quan estranya el poc auxili que Anglaterra presta a la nostra pàtria.

Anglaterra no sols és, des de temps remots, la nostra aliada. Havent, a través dels segles, lucrat llargament amb la influència que, mercès a l'aliança, adquirí sobre nosaltres, fins fa poc rebé de Portugal tot el concurs que li podia oferir aquest país en la gravíssima situació en què es trobà durant la guerra mundial. Es veritat que no hauria d'ésser Anglaterra l'única que ens ajudés. Nosaltres vàrem donar la nostra sang, hipotecàrem la nostra tranquil·litat i el nostre futur en una causa que interessava diversos grans països. Acabada la lluita, quan ja no érem necessaris, vàrem ésser tractats desconsideradament. No sentim amb cap d'aquestos països cap mena de solidaritat efectiva. Però no hi ha dubte que, entre els aliats, Anglaterra, més que ningú, venia obligada a interessar-se per nosaltres. Es dolorós assenyalar-ho, però no se'ns ha donat cap gran prova d'aquest interès, que havia d'ésser vast i profund com el sentiment que ens dugué a la guerra.

Al·ludeix el "Temps" com diem més amunt, a una determinada tendència a favor d'un estrenyement de relacions entre Portugal, Espanya i l'Amèrica del Sud. Cal suposar que aquesta impressió li fou inspirada per l'entrevista concedida pel sobirà espanyol. En aquest punt ens sembla que el "Temps" no observa prou a fons l'esperit portuguès. El que hi ha és una tendència, potser més que una tendència, un corrent poderós per estrènyer les relacions luso-brasileres. Amb el Brasil s'esdevé la nostra major *aliança, que no està fixada en documents diplomàtics,* sinó en el propi cor dels dos pobles. A l'aliança arcàica amb Anglaterra només pot afegir-se l'aliança amb el Brasil. Tot l'altre no correspon als autèntics sentiments del nostre poble.

Entre tant, l'article del "Temps" és encoratjador i d'una manera general testimònia, com ja hem assenyalat, la situació favorable de Portugal. De pocs països, sobre tot, dels que es trobaren embolicats en la conflagració mundial, podrà dir-se el mateix que el "Temps" diu de nosaltres. Pocs poden i deuen encarar tranquil·lament el futur com nosaltres tenim el deure d'encarar-lo, renegant d'inexplicable feblesa, que la nostra desunió nodreix sense que tal feblesa tingui una justificació plausible. El món pensa de nosaltres millor que nosaltres mateixos.

Avant!, és, doncs, el mot que amb la seva energia i esperança tradueix i exterioritza bé el pensament del Portugal contemporani.

HUMBERTO PELAGIO

Full de dietari

Paquets

En general, la nostra gent no és amiga de traginar grans paquets, com la gent d'altres països. Aquí no és corrent veure una senyora amb capell i tot portant una estufa de petroli sota l'aixella o una gàbia amb un canari. Aquí, el capell, essent encara un vague senyal de classe, prohibeix al qui el porta de fer concurrència als camàlics. Tampoc els homes de tarannà o d'aspiració senyorívol solen portar gaire paquets pel carrer. A l'estiu, algun burgès de cor tendre puja a la torre amb una síndria, tragina un parell d'ampolles de xampany, porta un vestit de la seva muller... Però tot plegat no compta.

En canvi, des de Cap-d'Any fins a Reis, el paquet fa violentament irrupció en la nostra vida ciutadana. Tothom en duu, sense cap ombra de desplaer. Sembla talment que sigui una glòria. L'infeliç que va amb les mans desvagades acaba per avergonyir-se'n.

Ah, la victòria dels paquets! Es tan imponent que la ciutat n'esdevé més petita. Als tramvies, sobretot aquest empetitiment es fa palpable. En temps ordinari xoquem amb la humanitat per tot; ara és un colze, adés un genoll, més enllà una espatlla, e. . Però en aquests dies, plens d'expectació monàrquica (la sola expectació d'aquesta mena que podem permetre'ns) el xoc més freqüent és el xoc amb el paquet de formes diverses.

Cal suportar benignament la invasió dels paquets. *Tots o gairebé tots* serven una il·lusió digna d'enveja o de respecte.

CARLES SOLDEVILA

LES REPARACIONS

La Conferència de París

Cada dia ens raca més el tractar *en aquestes planes del curs* cançoner i amoïnós que segueix el problema europeu de les reparacions. *Aquests problemes,* en efecte, han deixat d'interessar el públic; i els lectors de diaris, o la gran majoria d'ells, acostumen a saltar, per un moviment instintiu, els articles i treballs que repetidament en parlen. No hi ha manera de mantenir viu l'interès del públic sobre les reparacions durant dos anys. Els tècnics i els diplomàtics tenen l'obligació de seguir aqueixos afers. Però el públic se'n desentén aviat, i només es fixa en els episodis d'emoció que de tant en tant esclaten, o en els moments culminants. La manera més segura d'allunyar en aquestes qüestions l'interès del lector de diaris és el parlar-n'hi llargament i assíduament.

De totes maneres, el problema de les reparacions es troba ara en un d'aqueixos moments culminants, i tot fa creure que el llarg plet sostingut entre els aliats mateixos, i especialment entre França i Alemanya, es resoldrà a la Conferència de París. Mr. Bonar Law porta un pla general que comprèn les reparacions i els deutes interaliats. Sembla que es tracta d'una fixació d'orientacions, que deixa un ample marge als detalls concrets i secundaris. Si aquest marge és suficient per a un acord anglo-francès, *no és versemblant* que Alemanya adopti una actitud de resistència. Com de costum, la *Conferència de París, s'inicia* entre els auguris optimistes de la Premsa. Però ja sabem que totes les *Conferències internacionals* acostumen a tenir un preludi d'optimisme i que moltes vegades *s'ennuvola el primitiu* cel clar.

Els debats de la Conferència de París no es descabdellaran segurament al voltant de les noves proposicions alemanyes, que tenen un interès molt relatiu, sinó al voltant del pla britànic. Es possible, però, que hi hagi punts de contacte entre les noves fórmules de Londres i les de Berlín, sense que aquesta coincidència signifiqui que no hi ha allunyament.

Ultra la qüestió difícil de les garanties, caldrà discutir a París la reducció del deute alemany, la durada de la nova moratòria i la realització dels empréstits internacionals que facin viable el pagament de les reparacions. Si havem de jutjar pels comentaris de la Premsa francesa i anglesa, i sobre tot pels parers exposats als diaris addictes a M. Poincaré, continua havent-hi una gran distància entre la tesi de Londres i la de París. Al "Journal des Debats", M. Auguste Gauvain acaba el seu article amb aquestes paraules pesimistes i agres: "Son els pacifistes i els ploraniques que ens porten a una nova conflagració general, en posar entre les mans d'un Estat culpable i de mala fe els mitjans d'intentar una nova experiència d'hegemonia."

A. ROVIRA I VIRGILI

UN TERCER EN DISCORDIA

El francès. — Però si la setmana passada encara deies el contrari i a favor meu.
L'anglès. — No hi fa res; la setmana entrant ho tornaré a dir, estigues-ne segur.

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 2 de gener de 1923.

Hores d'observació: 7, 13, 18

Baròmetre a zero i al nivell de la mar, 766'6 766'9; 767'2.

Termòmetre sec, 6'9; 12'6; 10'4.

Termòmetre humit, 4'2; 8'4; 8'0.

Humitat (centèsimes de saturació), 61; 62; 72.

Direcció del vent, NW.; calma; calma.

Velocitat del vent en metres per segon, 4; 0; 0.

Estat del cel, quasi serè; quasi tapat.

Classe de núvols, stratus-cúmulus; A-cúmulus, stratus-cúmulus; stratus-cúmulus, A-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima, 15'1.

Mínima, 5'8.

Mínima arran de terra, 4'0.

Oscil·lació termomètrica, 9'3. Temperatura mitja, 10'4.

Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0'0 milímetres.

Recorregut del vent en igual temps, 117 quilòmetres.

Observacions particulars: boira capal-tard.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona: Dues pessetes cada mes. Catalunya, Espanya i Portugal, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis idem; 30 un any.

Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Als Laboratoris de l'Hospital de la Santa Creu començarà el dia 10 del corrent un curs elemental de treballs de *laboratori semblant al* que va fer-se l'any passat amb tant d'èxit. Seran professors del susdit curs els doctors Coma, *Corominas*, Domènec, Forcada, Guilera, Rodríguez, Arias, Vidal Fraxanet i Fernàndez Pellicer.

La matrícula pot fer-se a la secretaria de l'Hospital de la Santa Creu, on es farà remesa d'un programa imprès als qui es matriculin.

CARTUJANO
Vi blanc, 0'85 amp. lit.
Cellers **ARNO & MARISTANY**

Per a felicitar-lo amb motiu de l'entrada de l'any nou ahir van complimentar el senyor alcalde el cap superior de policia, coronel senyor Borrué; el fiscal de S. M., senyor Medina; el cònsol general de França, senyor Filippi, i el diputat provincial senyor Gambé.

Ahir al matí va visitar a l'alcalde el gerent de *La Jornada Deportiva*, N'Angel Millà, per a oferir-li la pr[e]sidència honorària de la gran prova atlètica *Premi Jean Bouin*, quart any, que se celebrarà diumenge vinent, al matí, sortint d'Esplugas i arribada al Parc d'aquesta ciutat davant el monument d'En Prim.

GABIES i peus de metall. Nous i elegantíssims models. Bateria de cuina en alumini extra. Llorens Germans. Rambla de les Flors, 30.

EXPOSICIO RAURICH
Galeries Areñas, Corts, 670

Havent-se començat els preparatius per a la celebració en data propera del concert que va ésser organitzat l'any passat, la qual celebració fou suspesa, es prega als que posseeixin localitats d'aquell festival que passin per l'entitat (Méndez Núñez, 3, entresol segona) qualsevol vetlla, de set a dos quarts de nou, fins dimecres vinent, dia 10.

Si encara no useu la àmpera
VULCAN ½ WAT
assageu-la i l'adoptareu
Rambla Flors 26, botiga

A l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, ha quedat oberta fins el 9 del corrent la matrícula del curs semestral preparatori, que comprèn les assignatures necessàries per a ingressar a la mateixa, que són: Nocions de matemàtiques (Aritmètica, Algebra i Geometria), Nocions de Física, Nocions de Química, Català, Llengua Francesa i Geografia.

L'organització d'aquest curs, que comença el dia 10, permet adquirir en el mínimum de temps tots els coneixements necessaris i està especialment dedicat als alumnes que desitjant ingressar el proper curs a l'Escola, no estiguin suficientment preparats en les matèries exigides.

POMELLISTES I FUTBOLISTES PETITS, ja han arribat els vostres mocadors.
Els trobareu: Llúria, 2, xamfrà plaça Urquinaona. Magatzem de brodats i puntes.

Tal com estava anunciat, celebrà ahir la Banda municipal, a la Plaça del Rei, el festival Wagner, davant un públic selecte i molt nombrós, el qual no cessà d'aplaudir l'admirable labor realitzada per aquella corporació, adquirint els aplaudiments caràcter de grandiosa ovació en acabar el preludi de "Lohengrin", la selecció de "La Walkiria" i els fragments d'"Els Mestres Cantors" que tancaven l'interessantíssim programa.

REIS Gran assortit en joguines. Vaixelletes de cuina, cuinetes econòmiques, lavabos, per a nens, etc. Gabies i peus de metall en elegants models. Llorens Gns. Rambla de les Flors, número 30.

ATENEA Joguines instructives **PELAI, 34**

El Col·legi Institut Femenil ha encarregat les classes de cants escolars, marxes i dances populars al notable mestre de folk-lore N'Aureli Campmany.

REIS LLIBRERIA SUBIRANA
Portaferrissa, 14

Presents-Cinemes de família
Cuyàs, Portal de l'Angel, 11 i 13

El Col·legi d'Advocats fa públic, per a coneixement dels senyors col·legiats als quals interessi, que la Junta de Govern ha acordat prorrogar fins al dia 20 dels corrents el termini d'admissió d'instàncies dels aspirants al torn d'ofici, per haber-se retardat, per la Delegació d'Hisenda d'aquesta província l'assenyalament del dia que havia de tenir lloc la designació de la Junta Classificadora, que actuarà el corrent any.

TOS Catarros, Refredats, Bronquitis, cròniques, es curen ràpidament amb l'Elixir Gomenol Climent.

REIS
Immens assortit de capes impermeables de totes classes per a nens.
Pilotes de Foot-ball :-: Nines de Cel·luloide
Grans regals a tots els compradors amb motiu de la inauguració de la nova botiga.
Balmes, 18, junt a Corts.

La Secció P. de Propaganda del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria està organitzant la tradicional festa de Reis, que ve celebrant anualment per aquesta diada.

L'esplendor assolida els anys passats fa preveure un gran èxit. Esmentarem, de passada, que el Centre, enguany, ha rebut importantíssims donatius en joguines i en metàl·lic d'importants cases comercials i d'un sens fi de particulars.

Ultra el repartiment de joguines per mitjà de sorteig hi haurà una exhibició de titelles pel popular i acreditat senyor Pi. Es farà, també, una al·legòrica entrada dels Reis d'Orient amb la fastuositat que el cas requereix.

CORDILLERA
Vi blanc, 0'75 amp. lit.
Cellers **ARNO & MARISTANY**

Després de l'acte públic que tingué lloc a l'Agrupació Patronal del Ram de la Fusta de Madrid per a formalitzar la concurrència dels industrials de la capital a l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors de Barcelona, el comissari de l'Exposició de Barcelona, el senyor En Francesc d'A. Cambó, pronuncià en l'esmentat acte un interessant discurs, així com els membres del Comitè senyors Giral, Marcó i Tarragó, que l'acompanyaven. Foren obsequiats amb un esplèndid banquet pel Consell de la dita corporació patronal.

Entre els comensals hi havia distingides representacions de la indústria del moble i de les arts de Madrid, desitjoses de testimoniar a la delegació catalana l'entusiasme amb què s'acollí allà l'anunci de l'Exposició monogràfica i el propòsit de concórrer amb un nombre extraordinari d'instal·lacions, moltes de les quals sabem que cridaran poderosament l'atenció, pel seu bon gust i riquesa.

Fou una nota altament simpàtica, que per galanteria als obsequiats es redactés el menú en català i fos adornada la taula amb cintes i *banderes catalanes*.

Per últim el senyor Benet, gerent de l'Agrupació de l'Associació, pronuncià un eloqüent discurs oferint el banquet i llegint un efusiu telegrama de salutació que envià des de Barcelona el comissari senyor Pich i Pon. El senyor Cambó donà les gràcies als organitzadors, manifestant que esperava amb veritable satisfacció el moment de la propera Exposició del Moble per poder respondre com és degut a les moltes atencions de què ha estat objecte la delegació catalana.

Presents - Llanternes - Joguines
Cuyàs, Portal de l'Angel, 11 i 13

JOIES VILANOVA UNIO, 6

La Societat de Ciències Naturals de Barcelona "Club Muntanyenc" sortirà d'excursió els dies 6 i 7 del corrent, sota el següent itinerari: Gualba, Santa Fe, Pla de l'Espinal, Sant Marçal, Montseny i Palautordera.

El dia 7 farà una segona sortida amb l'itinerari següent: Breda, Arbúcies, Coll de Te, Sant Marçal, Montseny i Palautordera.

Es precís inscriure's.

REIS LLIBRERIA SUBIRANA
Portaferrissa, 14

Al vestíbul de les Cases Consistorials han quedat exposades en període de rectificació, les llistes dels 200 majors contribuents amb dret a la designació de compromissaris per a l'elecció de senadors.

Aparells Fotogràfics
Cuyàs, Portal de l'Angel, 11 i 13

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

El Consell Directiu de la Joventut Nacionalista Pau Claris ha quedat constituït durant l'any 1923 sota el següent ordre: President, En Joan Rocu; vicepresident, En Bonaventura Ferrer; secretari, En Ramon Sagarra; vice-secretari, N'Enric Balaguer; tresorer, En Jaume Mestres; comptador, En Miquel Bragoulart; vocals: En Francesc Pagarolas, Jaume Pinto, Manuel Gallego.

Tapioques i Purés
FIGUERAS
sont els millors del mòn

Amb motiu de l'entrada d'any nou, l'alcalde, senyor marquès d'Alella, acompanyat del cap superior de la guàrdia urbana i cerimonial, senyor Ribé, va efectuar el dilluns la tradicional visita a les autoritats.

Sota la presidència del regidor senyor Capdevila i autoritzada pel notari N'Antoni Par, s'ha celebrat la subhasta dels llocs vacants als mercats, adjudicant-se alguns d'aquests a preus més alts dels fixats com a tipus de subhasta.

Treballant en la descàrrega de carbó al moll de Sant Bertran, l'obrer Joan Josep Prades, de 20 anys, es produí una forta contusió lumbar, de pronòstic reservat, per haver-li caigut un cistell al damunt.

Fou curat al dispensari de l'Alcaldia i portat després al seu domicili.

Fàbrica d'Orfebreria
Articles per a presents i taula
Vendes al detall
Preus sense competència
4 - Portaferrissa - 4

A l'Ateneu Empordanès

Conferència de N'Eugeni D'Ors

Demà, dijous, dia 4, a les deu del vespre, tindrà lloc la sessió inaugural del cicle de Conferències que organitza anualment la Secció de Cultura.

El discurs inaugural es encarregat a don Eugeni d'Ors. L'acte serà públic.

Noves religioses

Avui: Sants Daniel i Florenci, màrtir, i Santa Genoveva, verge.

La missa d'avui: Octava de Sant Joan, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Providència, al Pi, privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, torn de la Immaculada Concepció.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). Torn del Sagrat Cor de Jesús.

En Alfons Corominas i Montaña

va morir a Sant Pol de Mar el dia 15 de desembre de 1922

El seu germà Pere Corominas, la seva cunyada Celestina Vigneaux, els seus nebots Joan, Maria, Carme, Júlia, Jordi, Albert, Ernest i Hortènsia, cosins i cosines i parents, tots fan a saber als amics que demà dijous, dia 4 d'aquest mes, a les 10 del matí, se li dedicarà a l'esglesia de Sant Pol de Mar, l'ofici funeral i les mises per a l'etern repòs de la seva ànima.

No es convida particularment.

No desitja ésser sempre el primer?
"DROMOGRAPH" màquina reproductiva elèctrica per a la confecció de postals, catàlegs, marcons, etc. En dues hores pot fer vostè mateix 1.000 reproduccions prescindint d'impressors, fotogravadors i a preu molt més econòmic.
METROFI, Plaça Catalunya, 17

FINANCES I COMERÇ

SESSIO DE BORSA
del 2 de gener de 1923

BORSÍ MATÍ

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nord	71'10	71'15	71'00	71'10
Alacants	70'90			70'90
Càceres	34'40			34'40
Colonials	68'15	68'15	68'00	68'00

BORSA TARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	71'10	71'25	71'00	71'20
Alacants	71'00	71'15	71'00	71'05
Càceres	34'35			34'35
Plates	48'75			48'75
Metropolità	119			119

Cotització oficial de la Borsa de Barcelona

Dia 2 de gener de 1923

DEUTES DE L'ESTAT

Deute Interior 4 0/0 F	
" Exterior 4 % F	86'00
" Amortit. 4 % E	
" Amortit. 5 % F	96'10
Obls. Tr. v/. 1 juliol 1922 S. A.	
" " " S. B.	—
" " 1 gener 1924 S. A.	
" " " " B.	101'50
" " 1 febrer " S. A.	102'30
" " " " B.	102'15

AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS

Deute municipal E. 1903	77'50
1904	77'50
1905	77'50
1906 Ser. A.	
1906 Ser. B	78'75
1906 Ser. C	
1907 Ser. D	
1910 Ser. D	
1912 Ser. B	
1912 Ser. E	
1912 Ser. F	
1913 Ser. B	
1916 Ser. B	
1917 Ser. B	
1918 Ser. B	77'75
1919 Ser. B	77'50
1920 Ser. B	97'25
1921	
Deute Eixampla E.ª 1899 4 1/2	88'50
" " " 1907	84'50
" " " 1912	80'25
Bons Reforma " 1908	
Dipl.ª Barna. Emprt. 9.000,000 p.	
" " " 5.000,000	
" " " 12.000,000	
Mancomunitat Catalana E.ª 1914	
" " E.ª 1919	79'00
Caixa Crèdit Comunal	
Obligs. Port Barna. 4 1/2.	

OBLIGACIONS

Nords 1.ª Ser. nacionalitzades	61'00
" 2.ª Ser. "	59'35
" 3.ª Ser. "	58'50
" 4.ª Ser. "	58'25
" 5.ª Ser. "	
Especials Pamplona	58'35
Prioritat Barna.	60'75
Segòvia Medina	
Andalusos 1.ª Ser.	
" 2.ª Ser.	
Alms. València Tarrag. 4½/0.	76'00
" Adhs.	62'75
M. S. A. 1.ª	84'85
" " " 2.ª	62'75
" " " 3.ª	63'65
" " " Ser. A.	
" " " " B.	
" " " " C	
" " " " D	
" " " " E	75'25
" " " " F	84'25
Françes 1884	
" 1878	69'00
C.ª Gral. Tramvies 4 0/0	
" " " 5 0/0.	
Ferrocarrils de Catalunya	90'00
Companyia general ferroia. Catalana	96'00
Companyia Barcelonesa Electricitat	
Aigües de Barcelona 4 0/0	
Catalana Gas i Electrat. Ser. E.	74'75
" " " " F.	73'75
Energia Elèctrica de Catal.ª 5 0/0	
" " " 6 0/0	94'00
Societat Productora Forces Motrius	
Companyia general Tabacs Filipines	

ACCIONS COMPTAT

Catalana Gas Electricitat	
Canal d'Urgell	
Espanya Industrial	
Stat. Gral. Telèfons.	
" Peninsular idem	
E.ª Amèrica d'Electricitat	187'00

DIVISES ESTRANGERES

Francs, 47'25.
Idem suissos, 120'80.
Idem belgues, 43'35.
Lliures, 29'86.
Lires, 32'35.
Dòlars, 6'37.
Marcs, 0'14.
Corones, 0'01 1/2.

BORSÍ NIT

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	71'20			71'20
Alacants	71'10			71'10
A. Càceres	34'35			34'35
Metropolità	119			119
Filipines	195			195

VALORS QUE NO ESTAN INCLOSOS AL BUTLLETI OFICIAL AL PRESENT I ES COTITZEN A BORSA

Bonos Moble Exposició, 6 per 100	97'00 op.
Barcelona Traction and Ligt	
7 per 100 (1921)	87'85
7 per 100 (1921)	100'00 op.

BORSA DE MADRID

Interior comtat, 71'00.
Amortitzable, 4 per 100, 89'00.
Idem 5 per 100, 96'80.
Exterior, 85'65.
Banc d'Espanya, 594'00.
Idem Espanyol de Crèdit, 139'00.
Idem Riu de la Plata, 240'00.
Tabacs, 241'00.
Sucreres preferents, 71'00.
Idem ordinàries, 35'50.
Cèdules, 91'00.
Nords, 356'00.
Alacants, 335'00.
Francs, 47'05.
Lliures, 29'40.

PARIS TANCA

Canvis sobre Londres, 62'30.
Idem Bèlgica, 91'80.
Idem Espanya, 212'50.
Idem Holanda, 534'25.
Idem Itàlia, 69'20.
Idem Nova York, 13'55.
Idem Suècia, 367'50.
Idem Suissa, 256'25.
Idem Noruega, 254'50.
Idem Berlin, 018'75.

DESPRES TANCA

Lliures 62'60.
Pessetes, 612'00.
Lires, 69'20.
Dòlars, 13'48.
Francs suissos, 255'50.
Marcs, 018'75.
Corones, 20'00.

LONDRES — TANCA

Cèdules argentines, 40'25.
Exterior, 77'00.
França, 626'75.
Nova York, 465'12.
Espanya, 29'54.
Suissa, 24'51.
Holanda, 117'65.
Itàlia, 90'75.
Suècia, 17'08.
Portugal, 243.
Argentina, 44'47.
Berlín, 330'00.
Copenhague, 225'65.
Yokohama, 21 5/12.
Bèlgica, 682'75.
Noruega, 247'55.

Mercat de Llotja

FARINES

	Ptes.
Gran força	76
Menys "	74
Blanca extra	63
Corrent	62
Superfina superior	53 i 60
" corrent	58 i 50

Vagons arribats: Nord, 22.
" " Alacant, 10.

CEREALS

	Comptat	Terme
EE. UU. groc	29'00	29
Blat de moro (Plata vell)		
" " " nou	31'75	32'00
Civada Extremadura	35	
" roja	34	
Ordi	36	
Faves Prat	45	
" València	47	
Favons Marroc	43	
" Jerez fins	49	
Veces de Sevilla	56	
" Vers		
Escaiola Sevilla	48	
Mill Estranger		
" Comarca		
Herts		
Titus		

Tots aquests preus són per 100 quilos i per mercaderia sobre carro.

Garofa negra nova i vella	34
" Matafera	32
" Portugal	
" Roja	33
" Ibiza	28
" Macorca noves	36 1/2

DESPULLES

Farines número 4	27
Segones	23
Terceres	20
Quartes	19

Preus per sacs de 60 quilos.

	Sacs
Menut	17
Segones	16 1/2
Segó	12

Vagons arribats: Alacant, 8 d'ordi.
" " Nord, 3 ordi i 1 moniato.

ARROS

Bomba Floret,	114
" núm. 12,	106
" " 10,	103
Benllock 0,	89
Selecte,	88
Matisat,	89

Vagons arribats: Nord, 13 de blat.
" " Alacant, 5 de idem.

CIGRONS

Saúc núm. 31,	140
Jerez " 1,	135
" " 2,	120
" " 3,	114
Palous	89

Mercat de Calaf

Blat, de 22 a 23 els 55 quilos.
Ordi, de 13 a 14 els 44.
Veces, de 24 a 25 els 57.
Patates, de 8 a 9 els 40.
Farina primera classe, a 58 els 100.
Segó, a 8'50 els 22.
Menudet, a 10'50 els 30.
Ciment, a 0'85 els 40.
Carbó d'alzina, a 32 els 120.
Idem de pedra, de 34 a 38 la tona.
Gallines, de 18 a 22 els parell.
Pollastres, de 10 a 16 idem.
Conills de corral, de 7 a 10 idem.
Idem de bosc, a 6 idem.
Perdius, a 8.
Llebres, de 22 a 24 idem.
Ous, a 3 pessetes dotzena.

CHAVES I PUIGBERT S. en C.
Negociem tots els cupons venciments 1 gener pròxim.
Rambla del Centro, número 6
Telèfons 1230-1231 A

Consultori Cirurgia. Malalties de la dona. Vies urinàries. De 11 a 1; 4 a 6. Ec. 6 a 8. Fontanella, 15, primer.

Sabó "LA OCA"
QUALITAT SUPERIOR
Fabricant: J. ALEMI - MATARO

REIS
CASA ROCA
Objectes per a pressents
PLAÇA DEL PI, 3

La màquina predilecta
Continental
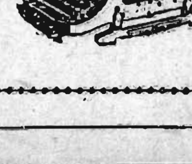
90 caràcters (6 més que en les demés marques). Construcció sòlida. Pulsació suau. Per a conèixer tots els aventatges de la CONTINENTAL, demaneu-la a prova a
ORBIS, S. A.
Balmes, 12
BARCELONA

REIS
PARAIGÜES
OMBREL·LES
VANOS
BASTONS
J. CARDUS
10, Portaferrissa, 10

BANC DE BARCELONA
Aquest Banc a la seva Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de Compra i Venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de Fulles de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.
Admeten dipòsit tota mena de valors

REIS Rebaixa amb articles de Perfumeria **Casa Serra** Pelai, 9

Isidre Bonsoms i la Biblioteca de Catalunya

El benemèrit bibliòfil N'Isidre Bonsoms, finat fa escassament una mesada, va ésser en vida un decidit i constant protector de la Biblioteca de Catalunya, de la qual des que va ésser fundada n'era patró, i un cop mort, s'ha sabut que llega a aquesta important i jove institució, tota la seva biblioteca.

Ell l'havia anada formant en un espai de quaranta anys amb gran amor i fruició però també a força de molts sacrificis. L'afició als llibres i a la lectura li venia de lluny, des dels temps de la primera jovenesa quan estudiava a Alemanya. En aquella època en la qual solen formar-se les vocacions, anava perçaçant els seus llibres i sovint els vestia amb bones relligadures; quant el llibre adquirit en tenia de venerable, la restaurava i respectava. Així la seva col·lecció esdevenia doblement notable per la raresa del contingut i la bellesa del continent. Des de bon principi havia procurat formar una biblioteca cervàntica que, passant els anys, va adquirir la més gran anomenada, essent el seu posseidor conegut dels centres de llibreria i fent-se representar o assistint a les vendes de les més famoses biblioteques particulars que es desfeien. Tenint com a naturals diverses llengües europees i fent viatges periòdics i llargues estades a diferents paisos, de vegades n'havia emprès de difícils expressament per la recerca d'una edició que desitgés i encara no posseís. Era un enamorat veritable del llibre, però un enamorat intel·ligent i un constant lector i recercador.

La seva biblioteca arribà a ésser formidable com a col·lecció cervàntica especial. No obstant, un afany de documentar-se el portà a la formació d'una secció d'obres de bibliografia que amb el temps ha esdevingut una de les més notables parts de la biblioteca recentment llegada. La col·lecció d'obres de Cervantes amb les traduccions i obres que es refereixen a l'immortal autor del Quixot, portava de la mà la formació d'una biblioteca de llibres de cavalleries, que és ara una de les més completes que es coneixen en tant abundós com rarissim rengló.

Però és clar que, mentre s'estava a Barcelona, anava interessant-se cada dia més per l'antiga literatura catalana. El "Tirant lo Blanch", que lligava Cervantes amb els llibres de cavalleries, planava per sobre totes les altres obres, amb els seves introbables edicions de València i de Barcelona. El llibre d'En Joanot Martorell l'incitava, i adquiría diversos importantíssims manuscrits catalans, sobresortint, tan bon punt ja instal·lat a Valldemosa, el més famós manuscrit de la crònica del rei Jaume el Conqueridor, manat copiar per Pere de les Cerimònies, amb evidents marques de la seva pròpia mà.

El primer lliurament personal que va fer a la Biblioteca de Catalunya va ésser la de les fulles volanderes i obres referents a les guerres de Catalunya. En Bonsoms l'havia adquirit d'En Jaume Andreu, disposant la nombrosa col·lecció en bones caixes en forma de llibre seguint la mateixa classificació que l'anomenat antiquari havia establert pel seu catàleg imprès. Aquesta col·lecció s'havia duplicat en l'espai de temps que va de l'edició del catàleg (1902) fins a l'accessió Bonsoms a la Biblioteca de Catalunya (1910). El patronat va comprometre's a augmentar tan importants elements que tant interessen la història dels moviments polítics de la nostra terra, prou lligada amb la d'Europa. En posteriors adquisicions ha vingut nodrint-se considerablement, sobretot amb els nuclis procedents de cau Dalmases i de cau Sagarra.

Es deu només a En Bonsoms la iniciativa mitjançant la qual fou possible que la famosa antologia catalano-provençal coneguda en el món de l'erudició pel cançoner Gil de Saragossa, no fugís del país que l'havia produida; que conté, entre moltes d'altres, més d'un centenar de poesies d'En Cerverí de Girona, trobador d'En Jaume el Conqueridor i del seu fill Pere el Gran. L'antiquari a les mans dels quals estava en demanava una forta quantitat que En Bonsoms imaginà repartir-se entre deu ofertors. I va començar la sèrie de visites a persones amigues que poguessin sumar-se a ell que predicava amb l'exemple. El que subscriu va acompanyar-lo en aquell pelegrinatge o presencià les gestions, fins que es trobaren les deu honorables persones que permetien que a la fi de l'any 1910, ingressés a la Biblioteca de Catalunya aquest manuscrit que pertocava romandre a Barcelona.

Cada vegada que projectava un donatiu, depressa el portava a bon terme i, al mateix temps, creixia en valor. Aquella biblioteca cervàntica que havia imaginat i format, que arribava a ésser coneguda a tot arreu, va oferir-la també a la Biblioteca de Catalunya amb la sola condició que es constituís un premi (que se n'ha dit premi Bonsoms) i que se n'imprimís el catàleg). Tothom coneix aquesta biblioteca i els seus incidents fins a la seva instal·lació a la sala blava de l'Institut d'Estudis Catalans: quan En Bonsoms comunicava a dos seus amics la seva primera idea en 1912, és quan es formulava el contracte al cap d'un any; el viatge dels llibres de Valldemossa a Barcelona, la festa del tercer centenari de la mort de Cervantes i l'obertura al públic; la publicació dels dos volums del catàleg, i la imminent del terç i darrer que En Bonsoms no va poder veure complet.

Per últim, quan va procedir-se a la lectura del seu testament, cosa obligada dels que desapareixen, la seva honorable vídua, companya de vida i d'aficions, constant guardadora de la biblioteca la formació i creixença de la qual havia presenciat i influït, comunicava a l'Institut d'Estudis Catalans que En Bonsoms ens llegava tots els seus llibres que es trobaven a Valldemossa, sota la condició justa que la senyora Bonsoms en tingués l'ús de fruit durant sa vida, que tant de bó sigui ben llarga. Mentrestant el llegat no podia estar en mans més intel·ligents i curoses. L'Institut, en acceptar el llegat, va prendre en la seva darrera sessió, una sèrie d'acords per honorar la memória de l'il·lustre donador.

Aquest excel·lent bibliòfil, va publicar i subvencionar diversos treballs i estudis. En 1898 va treure a llum la inèdita obra de P. Martí Sarmiento (1761), notícia sobre Cervantes, cotejada en dos manuscrits i precedida d'una discreta nota preliminar. En l'any 1907, amb ocasió de fer la seva entrada a l'Acadèmia de Bones Lletres, de què havia de tractar sinó del "Tiranb lo Blanch" en el seu discurs obligat? Va fer-ne un estudi bibliogràfic acuradíssim sota l'epígraf: "La edición príncipe del "Tirant lo Blanch". Cotejo de los tres ejemplares impresos en Valencia en 1490, únicos conocidos hoy dia". Mai tantes dades tipogràfiques i bibliogràfiques no s'havien aooblat abans d'aquest treball, acompanyat de reproduccions i d'apèndix, donant-se indicacions generals i filiant en vendes i catàlegs la procedència dels exemplars, afegint-hi inapreciables notícies per la recerca del magnífic i únic de l'edició de Barcelona (1497), així com la seva deplorable desaparició. La presentació d'En Bonsons va ésser feta per En Rubió i Lluch.

Dos anys després, va fer una lectura a la mateixa Acadèmia sobre dos manuscrits que acabava d'adquirir, donant compte de fragments de les traduccions catalanes de la "Fiametta" i del "Decamerone", totes dues anònimes i del segle XV. En Bonsoms cervantista entrava ja en l'estudi de la literatura catalana. En l'edició va continuar-hi unes molts útils bibliografies sobre els estudis de llengua, de literatura i d'edició de textos que s'han fet arribats a la seva coneixença: són prou abundoses i varen costar-li una pacient recerca. Tant debó que algú la continués amb les dades que es tenen i les publicacions fetes de 1909 ençà.

Ja es veu per aquest esbós quina forta personalitat i quin sancer i intel·ligent bibliòfil s'ha perdut. Ell fruia entremig dels seus llibres com cap altre, però els facilitava sempre perquè se n'aprofitessin els estudiosos, els quals no hauran conegut altre bibliòfil tan lliberal com ell ho era. Comprenia que els llibres eren per ésser llegits o estudiats. El fet que el pinta millor és el primer paràgraf de l'article del seu testament que fa referència llegant a l'Institut d'Estudis Catalans: "Con el fin que mi biblioteca formada con perseverante cariño y a costa de reiterados esfuerzos, pueda ser de utilidad pública y contribuir a la cultura de mi país". Així eren les seves predominants qualitats: emoció i bondat; com a bon amic dels llibres era també bon amic d'aquells que els estimaven.

JAUME MASSO TORRENTS

La Marina Mercant en començar l'any 1923

Les darreres estadístiques publicades a Europa i Amèrica relacionades amb la navegació no poden ésser més colpidores.

Hom creia en començar l'any 1922 que els tipus dels nòlits havian adquirit ja tant baix nivell que era d'esperar en el curs de l'any una notable millora en les cotitzacions; dissortadament no ha estat així, i ens trobem, finit l'any 1922, davant d'una situació tant angoixosa com a les darreries de 1921.

Reduït com es troba actualment el tràfec mundial al 50 per 100 del de 1914, i existint, a més a més, en comparació amb la dada esmentada, un sobrant de 14 milions de tones, no cal aprofundir gaire per explicar-se les causes de la crisi actual de la navegació arreu del món: clarament ens les manifesta la sola enunciació de les dades que precedeixen.

Resulta també axiomàtic que la solució de la crisi del comerç marítim depèn principalment del restabliment de l'equilibri econòmic i de l'endegament dels problemes plantejats per la guerra europea.

Es un error, però, pensar que els factors que comptaven l'any 1914 puguin servir d'índex per a la determinació dels que influiran en el pervindre. Millor guia ens serà per aquest objecte l'estudi de les possibles evolucions dels factors avui en joc.

En aquest sentit, i partint del principi d'un futur restabliment de l'equilibri econòmic, que ja s'inicia, cal que ens fixem en les característiques del tonellatge adés a flot arreu del món, per tal que la seva eficiència ens digui els paisos que han d'anar accentuant llur preponderància marítima mentre duri l'actual període de transició. I en esmentar aquesta eficiència, partim del fet cert que, en temps generals, el tonatge avui en activitat és compost principalment d'unitats navals de recent construcció i que l'amarrat o inactiu consta d'unitats velles, la mobilització total de les quals no és probable que veiem, per més que augmentin les necessitats del tràfec.

Anglaterra, bo i essent el país que posseeix la major flota mercant, 19 milions de tones, compta solament amb un 8 per cent de vaixells de més de 25 anys d'edat. El Japó, que ha triplicat la xifra total del seu tonellatge d'ençà de 1914, compta amb el 46 per cent d'unitats construides després de 1918. Alemanya, desposseida pel tractat de Versalles de tots els seus vaixells d'un tonatge superior a 1,500 tones, activa en forma tal les seves construccions, que dintre de pocs anys es trobarà amb una flota completament nova, construida amb tots els avenços de la tècnica i adaptada a les modalitats dels temps actuals, que es basen en una limitació acurada de les despeses d'explotació. França, amb tres milions i mig de tones, compta amb el 13 per cent d'unitats de més de 25 anys i sols amb el 38 per cent de nova construcció. En canvi, Holanda, amb una xifra total de vaixells, menor, compta amb el mateix tant per cent de vaixells nous. Espanya, amb la meitat dels vaixells de França, compta amb unitats matussalèmiques i amb sols el 31 per cent de vaixells nous. Itàlia, amb dos milions i mig de tones, 34 per cent d'unitats noves. Noruega, amb la mateixa xifra total, el 36 per cent de vaixells nous. Els Estats Units ofereixen un cas excepcional i únic per ésser el país que posseint l'any 1914 un milió i mig de tones, en té avui prop de tretze milions; l'eficiència d'aquest tonatge ha de considerar-se com molt relativa, per haver estat construït a corre-cuita per tal d'abastar a les necessitats de la guerra i sense un sòlid basament tècnic.

Sobre el cas dels Estats Units i sobre particularitats importantíssimes que afecten a la preponderància de les diverses banderes sobre la mar, cabria fer nombroses consideracions impròpies d'un treball periodístic; és, però, el nostre creure que sospesades totes no alterarien essencialment la nostra tesi basada en l'eficiència del tonellatge avui a flot, per tal d'assenyalar els pobles que en el futur han d'anar accentuant la seva influència marítima.

SEAMAN

GOVERN CIVIL

LES SUBSISTENCIES

En rebre el senyor Raventós els periodistes declarà que havia ratificat els nomenaments d'5inspectors de subsistències en els que actualment exercien aquests càrrecs.

Digué que per frau en el pes dels queviures o per infringir altres disposicions relatives a la venda d'articles de primera necessitat havien estat imposades diverses multes i que estava disposat a ésser implacable en aquest punt.

El joc

El governador ha retirat el permís concedit a l'empresari del "Folies Bergère".

L'horari dels espectacles nocturns :-: Les reunions obreres

Atenent la Junta Local de Reformes Socials, el senyor Raventós es proposa indicar a les empreses teatrals la conveniència que les funcions de nit comencin a les nou, per acabar abans de la una.

També ha acordat que els actes o reunions de les entitats obreres acabin a mitja nit.

CARNET DE LES LLETRES

Notes per una antologia

CARLES SOLDEVILA

La producció poètica de Carles Soldevila s'ha limitat fins ara al llibret titulat "Lletanies profanes" i a tres o quatre composicions disperses. Aquesta obra breu té, però, un to ben personal.

La poesia d'En Soldevila és com un cant meravellat i transparent. Cap detall del paisatge no escapa a l'esguard del poeta. I cada detall fa el seu paper. El rierol, la pineda, la serra retallada, són uns admirables comparses en la lírica amorosa del Soldevila. Ell els mira amb una joia profunda i els tenyeix amb el color verd i rosa de la seva tendresa cordial.

En Soldevila sembla extàtic de felicitat. El moment que canta és sempre el millor. Sent la joia actual. Ni el rosega el record ni l'inquieta el neguit. Un ocell que canta o la pluja que cau el lliguen a la terra que l'aguanta.

"Por del pervindre? Por dels dolors vells?
Aquesta hora que visc és ben feliça.
Déu méu, Déu meu, com canten els ocells
invisibles a dins de la bardissa!

Els versos tradueixen justament l'estat d'ànima que els dicta. La "càndida alegria—d'animalic novell", el desig panteista d'esdevenir arbre immòbil sota el cel blau, l'amor encesa i sanitosa que veu la boca de l'amada com un fruit madur i la seva cabellera com un raig de sol, ha trobat en la poesia d'En Soldevila una expressió llisa i adequada.

Amor i paisatge, heu's quí els temes de la lírica del Soldevila. Són els temes eterns, però tractats amb una gràcia nova. L'amor és acolorit i fresc com el paisatge. El paisatge esdevé tot bategant d'amor. El poeta juga amb les dues categories i el seu joc és devegades la música de Verlaine i altres vegades l'abrilenca finor del Poliziano.

SHIP-BOY

La darrera producció del poeta Apeles Mestres acaba d'ésser posada a la venda. Es tracta d'un llibre titulat Semprevives (*Elegia cíclica*), *que és un homenatge insistent a l'esposa morta.*

— *En el número de desembre del* Giornale di Poesia, *de Varese, han aparegut unes versions italianes de Joan Alcover, signades per l'il·lustre poeta catalanòfil Giuseppe Ravegnani.*

Fets Diversos

Un home mort

Ahir matí fou trobat mort al llac de casa Ferran, Alvar Sagarra, de 42 anys, habitant al carrer de Sant Andreu, 139. Sembla que morí d'asfixia.

Un home mort per un tren de Sabadell

Ahir a la tarda, un tren que venia de Sabadell, en ésser al carrer de Balmes, davant del número 11, matà un home d'uns 50 anys, tallant-li completament el cap i un braç.

El cadàver fou traslladat a l'Hospital Clínic.

Tres individus agafats mentre estafaven a un senyor

Temps enrera es presentaren al domicili de Jordi Salcedo Alerni, Diputació, 187, Alfred Nandi Bardi, Miquel Mateu Arosa Sebastià Curto Alani, oferint-li un destí a la Secció d'Higiene Municipal a canvi de 3,000 pessetes. El Salcedo els avançà 1,000 pessetes, i als pocs dies rebé dels tres subjectes un ofici falsificat en el qual hi havia el nomenament del seu suposat càrrec.

Ahir anaren a la porteria de casa seva els tres individus per rebre les altres 2,000 pessetes, segons havien convingut amb ell.

Però, assaventats a l'Alcaldia del fet van anar-hi també l'oficial de la guardia urbana, senyor Merino, l'auxiliar Florit i l'urbà Garcia, agafant els tres estafadors al moment que rebien de la muller del dit Salcedo un sobre que havia de contenir les 2,000 pessetes.

El lector diu...

La circulació rodada pel Passeig de la Duana, d'aquesta ciutat, resultava a certes hores del dia molt dificultosa, especialment del costat de l'estació de França; la implantació del servei d'autòmnibus que passa per aquell lloc ha vingut a congestionar-lo d'una manera extraordinària. Continuament perilla la vida del vianant: és un miracle que no hi hagi més desgràcies.

No sabem si l'Ajuntament té algun projecte en cartera per aminorar aquell perill, que s'intensificarà forçosament a mesura que vagi perfeccionant-se el servei de communicacions que té al seu càrrec la Companyia de M. S. A.

Nosaltres gosem insinuar una idea, consistent a allargar l'actual carrer de Ribera fins a la Plaça de les Olles, que és com dir fins a la Plaça del Palau, o millor encara fins a la d'Antoni López, o sia fins al davant de la nova casa de correus en construcció.

Els avantatges d'aquesta nova via descongestionadora del Passeig de la Duana són manifestos. Per ella podrien circular-hi tots els carros d'indústria que van del port a les barriades fabrils de l'Est de la ciutat.

La despesa de la indemnització de finques i de l'obertura no té importància si es compara amb els beneficis que reportaria la seva realització.

I ara qui més hi sàpiga que més hi digui.

UN SUBSCRIPTOR

"TRANSPORTE DE CARNES"

Heu's aci quina bella lletra acabem de rebre:

Dies endarrera, no recordo exactament quan, Carles Soldevila en un dels Fulls de dietari, parlà de la mania que hi ha de retolar en espanyol algunes d'aquelles coses que avui ja podrien evitar-se, i concretava, si no recordo malament, els autòmnibus. No cal pas que digui com hi estic d'acord. Unicament vull assabentar de com això no passa a Sabadell, on ara mateix s'acaba d'inaugurar un servei d'autòmnibus que, si no és tan confortable com el de Barcelona, és altrament més nostre, més íntimament nostre, tota vegada que tots els rètols dels autòmnibus i els bitllets que donen són redactats i escrits en la nostra llengua.

Adjunto un dels primers tiquets que s'han despatxat.

Si a Sabadell és possible això, ho ha d'ésser igualment a Barcelona, on únicament poden passar coses d'aquestes per negligència de si-dients nacionalistes.

Com ara que he llegit, en l'edició d'avui, diumenge, 31 desembre, de LA PUBLICITAT que s'havia inaugurat a Barcelona un servei d'autocamions per fer els transport de carns, el qual servei ha estat adjudicat per concurs per l'Ajuntament. Doncs, en una de les fotografies que reprodueix LA PUBLICITAT es veu clàrament un camió amb unes lletres que diuen: "TRANSPORTE DE CARNES". Vaja, home!

Tot això són minúcies, però val la pena potser d'arxivar-les i escampar-ne arreu una col·lecció.

Ben afectuosament i un bon any i que tots els balanços futurs us siguin lleus com aquest, vostre Francesc de Trabal.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Diumenge, dia 7, a les onze del matí, tindrà lloc en el teatre Tivoli el concert que donarà l'eminent violoncel·lista N'Antoni Sala, el profit del qual es destina a constituir el premi Antoni Sala, que s'aplicarà a costejar estudis musicals.

Confiem que tots aquells que siguin aimadors de la nostra cultura no mancaran a la dita festa.

LA MUSICA

ASSOCIACIO DE MUSICA "DA CAMERA". — Maria Davidoff, mezzo-sopran, Andoga Juroff, barítón, i N. Sloninsky, pianista

Maria Davidoff la celebrada mezzo-sopran del quadro d'artistes russos del Liceu i Victor Andoga-Juroff, barítón, al que sols coneixiem com a intel·ligent i acurat director d'escena, varen donar en aquesta entitat un interessant recital de cançons d'autors del país llur, essent acompanyats al piano per Nicolau Sloninski del qual conservàcem un recent bon record.

El senyor Andoga-Juroff cantà correctament i amb expressiu estil una emotiva aria de l'òpera de Mussorgski "Khovantchina" i altres belles i originals cançons d'aquest autor i de Rachmaninoff, Korsakoff, Cui i Dargonisski. El cantant va ésser molt aplaudit veient-se obligat a repetir una meravellosa cançó de Rimsky-Korsakoff i a afegir-ne una altra popular que igualment hagué de bisar.

Maria Davidoff va expressar amb veritable mestria de cantatriu i fina sensibilitat, diverses cançons de Slaninoff, Mussorgsky, Gretchaninoff i Strawinsky, posant en la dicció de son talent d'artista consumada. La senyora Davidoff repetí cinc saboroses cançons de Stramisky i n'hi afegí alguna més.

L'auditori hauria celebrat molt més encara l'art de la cantatriu russa si la proximitat de la mitja nit i immediat fi de l'any 1922 no hagués posat un comprensiu nerviosisme en la nombrosa concurrència.

Nicolau Sloninsky fou un excel·lent acompanyant dels dos esmentats artistes.

Revista Catalana de Música

A mitjans del mes que som, farà la seva aparició aqueixa esplèndida Revista. Amb tal motiu se'ns prega la publicació de la següent nota:

"Dificultats insospitades que afecten la seva normal organització, han pertorbat el nostre propòsit inspirat en la puntualitat més estricta, obligant-nos a retardar un xic la publicació del primer número. En números successius anirem guanyant temps fins a situar-nos al primer dia de cada mes, en que volem que aparegui puntualment la nostra Revista.

PALAU DE LA GENERALITAT

El Butlletí Oficial d'avui publica l'extracte de la sessió d'aquesta Diputació provincial corresponent al dia primer d'agost del darrer any.

Ha complimentat al senyor Vallès i Pujals el senyor Puig i Alfonso.

S'ha reunit la Junta Administrativa de la Casa Llotja, sota la presidència del senyor Vallès i Pujals, aprovant el pressupost corresponent a l'any 1923-24.

Destrucció d'una làpida a En Valentí Almirall

El diputat per Figueres En Ramon Noguer i Comet, ha adreçat la lletra següent:

"Barcelona primer de gener de 1923. — Senyor alcalde de Perelada:

Molt senyor meu: Amb tanta sorpresa com indignació soc assabentat de la barbra destrucció de la làpida que recordava als veins de Perelada, l'amor intens que sentia per llur poble, un dels homes més excel·lent i més nobles de la Catalunya dels nostres temps: En Valentí Almirall.

L'inic fet, del qual hauria d'avergonyir-se'n Perelada i que afronta a tot el nostre Empordà, deu ésser immediatament reparat per la Corporació municipal que vostè presideix.

Jo li demano a vostè, doncs, en nom de tots els republicans i nacionalistes del districte, fassi desaparèixer immediatament aquest greuge que ens ha estat *inferit* per una mà *innoble* i oculta, que hauria de sentir la vergonya d'anar unida al cos d'un home, ésser pensant i conscient.

Si la Municipalitat que vostè presideix — ço que no crec — no sentís per insensibilitat patriòtica o per nefastes influències que estan deshonrant alguns *pobles del nostre Empordà,* l'oprobi de l'acte incivil, nosaltres demanaríem a tots els homes lliberals i a tots els bons patriotes del nostre amat districte que vinguessin amb nosaltres a Perelada a desagraviar la gloriosa memória del mestre i a *evidenciar* la *petitesa moral* i la *traidoria* d'aquells que haguessin consentit la vergonya.

Convençut de que m'evitaran el disgust de tenir que fer-ho, a tots saludo i de vostè espero resposta satisfactória. — R. Noguer i Comet."

ELS TEATRES

LICEU. "Serata d'onore" de Serge Kussevitzky i comiat dels artistes russos.

La vetllada en honor del mestre Kussevitzky vingué a palesar de la manera més significativa i brillant la gran admiració i simpatia que ha despertat en el nostre públic la tasca artística d'aquest eminent director d'orquestra, així com la de l'excel·lent "troupe" de cantants russos que l'acompanya.

Es representaren en aquesta funció diversos quadros de la bella òpera de Mussorgsky "Boris Godunoff" i el segon acte de "El princep Igor", de Borodine, precedit de la obertura de l'obra, obtenint l'execució notabilíssima de les nits anteriors, tan elogiada per tothom.

El públic féu objecte al mestre Kussevitzky i als actors i ballarins russos d'un expressivament afectuós comiat, prenent part en les demostracions de simpatia moltes dames de les butaques i de les llotges i agitant-se de tots els pisos de la sala gran nombre de mocadors blancs.

Serge Kussevitzky rebé valiosos presents i al darrer acte de la vetllada, després de les fulgurants danses d'"El princep Igor" el teló s'aixecà repetidament en honor del mestre i de les senyores Davidoff i Sadoven i senyors Yvanzoff, Kaidanoff, Ritch i principals ballarins.

ROMEA. — La propera actuació d'Ermete Zacconi

El més prodigiós dels grans tràgics moderns Ermete Zacconi, després de llarga absència de Barcelona en reparèixer en el teatre Romea els dies 8, 9, 10 i 12 de gener, podria haver escollit obres que despertessin la curiositat per ésser desconegudes de nostre públic, però ha preferit presentar-se amb un repertori ja conegut per a demostrar que el seu art no envelleix.

Posarà en escena "Els deshonestos", "Els espectres", "La mort civil", "Tristors amors" i aquell vigorós acte titulat "Don Pere Caruso".

L'anunci d'aquestes funcions d'En Zacconi ha produit veritable emoció entre els almants de l'art escènic.

A l'Institut Francès

El pròxim dijous, dia 4 de gener (de sol a vuit), tindrà lloc, a l'Institut Francès (338, Consell de Cent), una conferència pública a càrrec del senyor J. J. A. Bertrand, doctor en lletres, que versarà sobre: "François de Curel et le théatre ideologique".

Seran llegides escenes escollides per monsieur Auffray i mademoiselle Risler.

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

T E L E G R A M E S

LA CONFERENCIA DE PARIS

El mariscal Foch no es partidari de cap operació militar al Ruhr

Els delegats anglesos i italians presenten llurs plans .·. Els punts de vista francès i anglès segons la Premsa francesa .·. El pessimisme de l'anglesa

París, 2. — Ahir, a les 10'45 de la nit, arribaren els representants de Bèlgica a la Conferència de París, senyors Theunis, Jaspar i Delacroix, acompanyats d'alguns pèrits.—Havas.

LA SESSIO D'ABERTURA DE LA CONFERENCIA

París, 2. — Aquesta tarda s'ha celebrat la sessió d'obertura de la conferència interaliada de Reparacions.

L'acte s'ha celebrat al Ministeri d'Afers estrangers sota la presidència del Govern francès, senyor Poincaré.

El President del Consell francès estava acompanyat pel Ministre de Finances senyor Lasteyrie, i pel Director d'Afers estrangers, senyor Perretti della Rocca.

Anglaterra estava representada pel primer ministre senyor Bonar Law, pel President del Boar Off Trade senyor Philip Lloyd Creame i pel Sots-secretari d'Estat d'Afers estrangers, senyor Eyrie Crowe.

Gèlgica estava representada representada pel senyor Theunis, president del Consell de ministres, i pel senyor Jaspar, ministre d'Afers Eestrangers.

Itàlia per l'Ambaixador d'Itàlia a Londres, Marquès della Torretta; i per l'Ambaixador d'Itàlia a París, Baró de Romano Avezzano, i pel delegat d'Itàlia a la Comissió de Reparacions, senyor Salvage Raggi.

A més a més havien estat invitats determinats pèrits en número bastant crescut. — Havas.

París, 2. — A la primera reunió oficial de la conferència interaliada presidí M. Poincaré pronuncià un discurs donant la benvinguda als delegats.

Els representants anglès i italià presentaren els plans dels respectius governs. — Radio.

París, 2. — M. Poincaré ha celebrat, a la sortida de la sessió de la conferència interaliada, una llarga conferència amb els pèrits francesos. — Radio.

L'OPINIO DEL MARISCAL FOCH

París, 2. — A la reunió interministerial el mariscal Foch es declarà decididament oposat a tota operació militar al Rhur

Considera el mariscal com perillós establir a l'interior o al voltant de la regió industrial particularment poblada, petits destacaments únicament destinats a protegir els funcionaris civils. El mariscal declarà que la dispersió d'aquestes forces no deixaria de provocar incidents que exigirien sancions, la qual cosa portaria als aliats cap a un objectiu oposat al que es proposa França, que no és altra que establir al Rhur un sistema de garanties productives. — Radio.

LA PREMSA FRANCESA I LA CONFERENCIA

París, 2. — La premsa francesa exposa de la manera següent el punt de vista francès i l'anglès a la Conferència que comença avui:

França, que no vol continuar essent mofada, es disposa a prendre immediatament, si cal, garanties productives. Desitja fer-ho amb els seu aliat, peró obrrà sense ells si és precís. Solament ha de dir que si ella tota sola pren les mesures per a fer-se pagar es veurà obligada a prendre precaucions militars que no hauria tingut necessitat de prendre si els aliats estiguessin representats en el si de les comissions de control, perquè és més temptador per a Alemanya molestar un funcionary francès que fer una injúria col.lectiva a tots els aliats plegats.

Davant aquest hi ha el punt de vista anglès que no s'ha exposat detalladament, peró la impressió que es desprén de totes les indiscrecions és aquesta: Londres podria anar fins a anul.lar tot el deute francès, peró espera, en canvi, una reducció del deute alemany, una moratória a Alemanya sense garanties en el sentit francès de la paraula. — Radio.

LA PREMSA ANGLESA ES PESSIMISTA

Londres, 2.—Els periódics es mostren en general pessimistes. El "Times" escriu:

"Ens dol no veure en la Premsa francesa una noció exacta de les realitats económiques de la situació. En certs cercles es creu que en la Conferència d'avui França declararà que si els aliats no es concerten sobre el principi de "res de moratóries sense garanties" caldrà terminar les deliberacions."

El "Daily Telegraph" censura també l'actitud de França, i el "Daily Chronicle" fa notar que és la Cambra de Diputats la que dirigeix l política de Poincaré.

Unicament el "Morning Post" és menys pessimista. Després de dir que és a París on podrà trobar-se l'únic talismà que asseguri la pau, escriu que Mr. Bonar Law, la missió del qual és molt delicada, pot, mercès a la seva sinceritat, arribar a un acord amb M. Poincaré. Afegeix que àdhuc en cas de desacord, l'Entesa sobreviurà malgrat això i que això ho tenen per descomptat Moscou i Angora.—Radio.

LA QUESTIO DE TANGER

París, 2.—Es inexacte que en la Conferència de París hagi de discutir-se la qüestió de Tànger.

El problema no serà abordat entre *els representants d'Anglaterra, França i Espanya, fins més endavant, a Londres, quan lord Curzon hagi tornat de Lausana.* —Radio.

ALTRA COP ELS TROSSOS DE PAPER
UNA INEXACTITUD DEL CANCELLER CUNO

París, 2.—En el discurs pronunciat pel canceller Cuno a Hamburg, declarà que Alemanya, per mediació d'una tercera potència, oferí a França—negantⁿ s'hi aquesta—acceptar el compromís de no fer-se la guerra tots dos països durant una generació, sense que l'autoritzessin les potències europees pel mitjà d'un plebiscit.

L'Agència Havas creu poder afirmar que aquesta tercera potència *són els Estats Units.*

Afegeix l'Agència Havas que l'ambaixador d'Alemanya a Washington presentà al secretari d'Estat, Mr. Hughes, una suggestió en aquest sentit, peró com que al document no se li podia apreciar el caràcter d'una proposició ferma i precisa, Mr. Hughes no creié convenient de retenir-la i transmétrela a París, i és per aquesta raó que França no pogué arribar a rebutjar-la.

A més, el tractat de Versalles consigna un procediment per resoldre tot conflicte entre tots dos països, de manera pacífica, per mitjà de la Societat de Nacions. —Havas.

EL PROGRAMA DE FRANÇA A LA CONFERENCIA

París, 2. — El programa que França ha presentat a la Conferència demostra que França té ardents desigs de treballar en estret acord amb els aliats per la consolidació de la pau i per l'execució dels Tractats, considerant que la reparació integra dels danys causats és una obra de justicia elemental.

El citat programa proposa:

Primer. Buscar solució al problema de les Reparacions i dels deutes interaliats.

Segon. Adopció d'una política precisa i concreta pel que es refereix a l'estabilització del marc i a la reorganització financiera d'Alemanya.

Tercer. Prendre decissions immediates sobre les moratóries i les garanties que França considera indispensable prendre.

Pel que es refereix al primer punt, França considera inadmissibles les peticions alemanyes, puix les mancaments indisculpables de pagament per part del Reich són molt significatius i França no acceptarà cap reducció de part de les reparacions, essent aquestes ja insignificants per assegurar les càrregues de pensions i *restauració de les regions devastades.*

França no s'ocuparia d'una reducció més que en el cas que els aliats admitissin la possibilitat de cobrar per altres mitjans els seus crèdits sobre Alemanya.

El programa precisa el punt de vista francès respecte dels deutes interaliats.

Anglaterra *s'ha mostrat disposada a abandonar o reduir les seves demandes* respecte d'Alemanya, peró França es veu *en la impossibilitat de pagar,* bé sigui el capital o bé els interessos dels deutes mentre el Reich no lliuri el total de les despeses que corresponguin sensiblement a la part francesa de les obligacions.—Havas.

EL FINAL DE LA PRIMERA SESSIO

París, 2.—La primera reunió de la Conferència acaba a les 16'15 i estigué consagrada a l'exposició dels projectes francès, anglès i italià, feta respectivament pels senyors Poincaré, Bonar Law i marquès della Torretta.

Aquests tres projectes seran probablement publicats aquesta nit.

La pròxima reunió de la Conferència ha estat fixada per a demà, a les tres de la tarda, per tal de permetre l'examen profund de les tesis de les quals es tracta.

Es probable que una reunió de tècnics començarà l'examen d'aquestes tesis demà al matí.—Havas.

A Irlanda

Els rebels irlandesos celebren el cap d'any amb noves gestes Edificis incendiats a Dublín

Dublín, 2.—Ahir, dia primer de gener, alguns grups de republicans armats incendiaren algunes cases d'aquesta capital, tractant després de fer saltar amb dinamita els tallers i redaccions dels diaris "Irish" i "Independance".

Gràcies a les mesures adoptades rapidíssimament per les autoritats, s'evitaren greus successos i enormes desperfectes que haurien ocasionat crescuts danys materials.—Havas.

LA LLUITA PEL CONSOLAT IRLANDES DE NOVA YORK

Londres, 2.—El corresponsal de l'"Exchange Telegraph" a Nova York diu que la policia nordamericana ha expulsat a les dues fraccions rivals que es disputaven la possessió del Consolat irlandès. Després d'haver-les obligat a signar una treva de 48 hores el Consolat ha estat tancat fins al dimecres.

La senyora Mac Swiney, vídua de l'ex-alcalde de Cork, que acompanyava els republicans en llur invasió al Consolat, ha protestat solemnement contra el tancament del mateix i ha dit que estava disposada a ocupar de nou l'edifici amb els seus amics demà mateix.—Radio.

Als EE. UU.

Una molt important casa comercial cedeix el negoci als seus empleats i els facilita diners

Nova York.—La coneguda casa de vestits A. Dix ha cedit el negoci als seus empleats, facilitant-los, a més a més, 250 mil dollars per poder sostenir el negoci durant els primers temps. L'esmentada casa gira per valor d'un milió de dollars l'any. M. Dix i els seus fills no intervindran per res en l'administració de la societat, però M. Dix continuarà formant part del Consell d'Administració d'una manera honorària, havent-se-li asignat el sou oficial de 50 centaus anuals, en lloc dels 50 mil dollars que tenia com sou. El Consell d'Administració estarà format per sis antics empleats.—Radio.

EL CONTRIBUENT BRITANIC NO ES FA PREGAR

Londres, 2.—Segons el balanç dels impostos de l'any fiscal, el canceller del Tresor es troba davant un excedent d'ingressos de més de 13 milions de lliures.

El contribuent britànic s'ha apressat a cumplir els seus deures envers l'Estat.

Aquest excedent serà destinat a disminuir l'impost sobre la renda en el pròxim exercici.—Radio.

LA CONFERENCIA DE LAUSANA

La resposta de Lord Curzon a la nota turca sobre la qüestió de Mossul

Els arguments kemalistes .·. Insurreccions a Mossul i al Kurdistan .·. Angora capital de Turquia .·. Les tropes britàniques es fortifiquen a l'Asia Menor

Lausana, 2.—Lord Curzon ha dirigit a Ismet Paixà la resposta dels aliats a la nota turca referent a la qüestió de Mossul.

Lord Curzon està disposat a abordar la discussió del dictàmen de la comissió territorial respecte de la qüestió de les fronteres de Síria i Irak per llur reglamentació definitiva.

També ha declarat que es troba disposat a exposar la impossibilitat en què es troba Anglaterra d'acceptar les reivindicacions turques de la darrera nota. —Havas.

Lausana, 2.—Avui no s'ha reunit cap comissió.

Els membres de la sots-comissió de minories es reuniren per tractar dels assumptes que els hi estan encomenats, ocupant-se particularment de l'amnistia que els aliats desitjarien veure aplicar a tots els súbdits de Turquia.

Conveniren que una comissió constituida per turcs i per representants de les minories que hi ha a Turquia, codificarà l'estatut familiar de les minories.—Havas.

Lausana, 2.—Aquest matí s'ha reunit la sots-comissió d'amnistia, però no s'ha pogut posar d'acord a causa de l'obstinació dels turcs de no extendre l'amnistia als musulmans, als quals considera com a traidors a la pàtria. Els aliats, pel contrari, sostenien que l'amnistia havia d'extendre's a tots els residents en territori turc.—Radio.

EL PESSIMISME TURC

Londres, 2. — Comuniquen d'Angora al "Times" que l'informe publicat per Hassan Bei sobre a la *Conferència de Lausana,* ha accentuat el pessimisme en els cercles oficials amb tot i haver declarat aquesta personalitat que creia que fins i tot en el cas que la Conferència de Lausana fracassés seria encara possible un arranjament pacífic.—Havas.

ELS ARGUMENTS D'ANGORA EN LA QUESTIO DE MOSSUL

París, 2. — Comuniquen de Constantinoble que Angora anuncia oficialment que ha esclatat una insurrecció entre els súbdits otomans de Mossul i les poblacions kurdes en favor de la unió d'aquestes regions al domini turc.—Havas.

ANGORA CAPITAL DE TURQUIA

Constantinoble, 2. — Segons informacions de bon origen, els comissaris del poble d'Angora han decidit definitivament que aquesta ciutat serà la capital de Turquia.—Radio.

LES DUANES TURQUES DIFICULTEN ELS SOCORS ALS ORFENS

Atenes, 2.—La societat de socors nordamericans a les òrfenes de la guerra, s'ha precisat a traslladar el seu domicili des de Constantinoble a Atenes, en virtut dels forts drets de Duanes que els turcs imposen, la necessitat a les mercaderies destinades a socórrer a les orfanetes.—Radio.

LES TROPES BRITANIQUES ES FORTIFIQUEN A L'ASIA MENOR

Londres, 2. — Comuniquen de Constantinoble a l'"Times" que un comunicat oficial turc anuncia que les tropes britàniques fortifiquen les altures que dominen Scutari i la regió compresa entre Scutari i Ismidt.

Afegeix el comunicat que a Txanat ha estat mort pels soldats britànics un gendarme turc. —Havas.

LA SUBSTITUCIO DEL GENERAL HARRINGTON

París, 2. — S'estima generalment a Londres que el fet de cridar el general Harrington per donar-li un comanament al Nord de la Gran Bretanya, des de 1 de juny, obeeix a la intenció del Govern britànic de posar des d'ara al front de les tropes angleses a *Constantinoble* un general de temperament molt més combatiu que el general Harrington.—Radio.

UN MISTERIOS VAIXELL RUS

Londres, 2.—A Copenhague no es parla des de fa alguns dies d'altra cosa que del misteriós vaixell trenca-glas rus, embarrancat a *la* costa, prop de la illa de Saltholm.

El capità i els trenta quatre tripulants refusen *categóricament tots els oferiments* que se'ls hi han fet per a posar el vaixell a *flor d'aigua,* la proa del qual està esfondrada a la sorra, mentres la popa i l'èlix surten fora de l'aigua, àdhuc en la més alta marinada.

Ço que desperta la curiositat dels habitants es que cada nit la cabina central està esplèndidament il.luminada.

Es creu que hi han a bord importants líders soviètics. El vaixell porta a la popa una bandera roja amb el nom de "Malegyn".— Radio.

UNA BOMBA A SPALATO

Roma, 2.—Comuniquen de Spalato que ha estat llançada una bomba a la redacció del diari "Novo Dobo", de Spalato, resultant morta una senyora.

La sala de la redacció sofrí grans desperfectes.

No es coneix encara als autors de l'atemptat.—Radio.

EL PARTIT LIBERAL ITALIA

Roma, 2—*La direcció del* partit liberal, el qual aspira a reconstituir-se sobre noves bases, acaba de trametre als diputats del grup liberal i dels grups demòcrates una circular invitant-los a adherir-se al nou grup liberal en formació.

Fins ara s'han adherit els grups liberals de la dreta, el grup demòcràtic liberal i el grup demòcrata.—Radio.

CATALUNYA

SANTA COLOMA DE GRAMANET

Durant els dies 30-31 del present i 1 i 2 de gener vinent, aquesta pintoresca població celebrarà la festa major en honor de la seva patrona. En el programa figura un repart de bons als pobres, a la Casa de la Vila, a càrrec de la Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter; ofici solemne a la nova església parroquial, chorejat per l'Escolania del Pi, de Barcelona, havent-se confiat el sermó al doctor Josep Faura; una funció teatral per la companyia lírica Serra-Vall, a la Lliga Nacionalista, representant-se l'opereta "Ki-ki-ki-ki" i les sarsueles "La Baldirona" i "El somni de la Innocència"; una altre ofici solemne a la mateixa església, amb assistència de les autoritats i chorejat per la dita "Escolania"; balls a la sala-teatre de la Lliga Nacionalista, i concerts a la sala-cafè.

Tant els concerts com els balls seran tocats per l'acreditada orquestra antiga "Els Nois d'Olesa" i la sala-teatre serà endiumenjada per l'adornista Vinyals.

L'expresada entitat fa avinent que totes les societats aliades que no hagin rebut a temps la invitació, cal que es donin per invitades.

GIRONA

Ha quedat solucionat de moment el conflicte motivat per la manca d'aigua potable a Sant Feliu de Guixols, sometent-se als abonats i l'empresa subministradora a un *arbitratge* proposat pel governador civil senyor Luque.

— El dia 10 de febrer tindrà lloc a l'Administració de Correus d'aquesta ciutat la subhasta per contractar el transport de la correspondència en carruatge o automóbil, entre Vilajuiga i Roses, servint Pau i Palau Sabardera.

— L'Ajuntament d'aquesta ciutat convoca un concurs per la instal.lació d'un aparell automàtic proveidor de benzina a la plaça del Marquès de Camps, admetent proposicions fins al 15 de gener.

— S'ha concedit autorització a don Bonaventura de Vinyals per ampliar un aprofitament hidràulic del riu Ter, en e lterme de Flassà, per usos industrials.

— Ha estat demanada la mà de la formosa i simpàtica senyoreta Agna Olivar, filla de l'acreditat comerciant i propietari don Emili Oliver, de Bescanó, pel notable artífex N'Adolf Fargnoli.

— La policia especial francesa ha detingut a Cerbère un individu anomenat Sylvain Taureil, de 23 anys, habitant a Sant Llorens de la Salanca, en el moment que es disposava a passar la frontera, acompanyat de dos nois que destinava a la prostitució. El detingut ha estat posat a *disposició* del jutjat de Ceret, inculpat de tràfic de "tracta de blanques".

— El diputat a Corts senyor Pla i Deniel ha fet un donatiu de 200 pessetes perquè un d'aquests dies siguin obsequiats amb un repàs extraordinari els acollits a la Cantina Escolar d'aquesta ciutat. — C.

CLOT

El nostre amic l'advocat i regidor En Joan Capdevila, ha dimitit el càrrec de secretari general de la Federació Patronal d'aquesta contrada.

— En el terme de Santa Pau, trobant-se caçant un veí d'aquesta tingué la dissort que se l'hi disparés l'escopeta, ferint greument a un oncle seu que l'acompanyava, causant-li la mort quasi instantàniament.

— El batlle d'aquesta, acompanyat del primer tinent i del secretari municipal, després foren a Girona per a fer una visita de compliment al nou ponci de la província.

— Divendres al vespre l'Ajuntament celebrà sessió ordinària de primera convocatòria, aprovant-se diversos assumptes de tràmit general que figuren al despatx oficial.

— El temps segueix essent bo, peró sumament fred. Comença a notar-se la manca de pluja.

CANET DE MAR

Després d'una curta enfermetat, ha mort, a la "Quinta la Aliança", nostre benvolgut company En Carles Mora.

Desde la seva fundació estava inscrit a les fileres de la Joventut Nacionalista, el mateix de l'Ateneu Obrer, de quina entitat habia desempenyat el càrrec de president durant llarg temps.

— El divendres passat, diada de Sant Esteve, jugaren el F. C. Terrassa i el Canet F. C., vencent els forasters, per 3 a 2, si bé cal comentar que els guanyadors entraren un gol amb les mans.

L'equip terrassenc el formaven: Gibert, Carderas, Torrella, Segarra, Papell, Lavilla, Roig, Rediu, Canals, Broto i Santolària.

Els locals es presentaven sense En Solé i En Cadellain.

Pel diumenge vinent està anunciada la visita del F. C. Colónia Güell.

— Pels dies de Cap-d'Any al Cine Canetenc hi actuaran "El Viveskis", duet, i la cançonetista Elódia Contreras.

Ya seria hora que l'empresa d'aquest saló escrigués els cartells de propaganda en català, ja que és l'únic espectacle d'aquesta localitat que ho fa en lletra estranya.

REUS

Aquesta nit ha donat al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria la seva anunciada conferència En Francesc Cubells i Valentí, desenrotllant el tema: "Ideas socials" el qual ha explicat amb molta cura de detalls, anant a remontar-se als començos de la societat fins als nostres dies. Ha fustigat els atemptats contra els d'altre credo o classe social, perquè diu que aquell contra qui s'atenta o se li lleva la vida, pot èsser el posseidor de la veritat única.

— La propera conferència anirà a càrrec d'En Cristòfol de Domènec, qui parlarà de "Les ciutats mortes i les ciutats vives".

— Per al dia 13 de gener s'anuncia la vinguda del "Quartet Wendling", d'Estutgard, per donar un concert dels que amb tant d'èxit ve celebrant l'Associació de Concerts.

— Ha sortit el nombre corresponent al mes d'agost, de la "Revista del Centre de Lectura".

— L'Ajuntament ha acordat una subvenció de 250 pessetes a la Joventut Caritativa, per a la festa del Dia de Reis dels nens pobres.

MOLLET DEL VALLES

Ha causat molta estranyesa el rumor que corre que l'actual diputat anticatalà sentint-se vençut abans de la lluita, ha fet certes combinacions amb un grup de catalanistes de la capital per a presentar un candidat nacionalista d'esquerra enfront del regionalista, deixant de presentar-se el que actualment detenta la representació del districte.

Costa de creure-ho. Ni és comprensible que cap patriota pugui avenir-se a fer combinacions amb qui tant malament ha servit la nostra Pàtria.

— Ha pujat la temperatura encara que aquests darrers dies s'ha dei at sentir el fred a causa del vent.

— Dimecres darrer va llevar-se la vida una noia de divuit anys, ingerint equivocadament una forta quantitat de sal-fumant.

— Acabat el campionat del nostre grup ha correspost el títol de campió al Granollers, ocupant el nostre Club el segon lloc de la puntuació. Per cert que al camp d'esports s'hi estan fent grans reformes que el posaran en una esplèndida situació de comoditat.

La febre esportiva de la nostra població ha produit la constitució d'un nou Club de futbol que lluitarà amb el nom de F. C. Molletense. Es possible que encara hi hagi Joventuts que s'apleguin sota noms manllevats a l'idioma d'altri?

— La crisi de la indústria de pells, originada per la manca de mercat d'exportació, ha portat com a conseqüència a Mollet, que la Teneria Moderna franco-espanyola hagi acomiadat aquesta setmana la meitat del seu personal. Resten en vaga forçosa uns tres-cents [illegible]

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

D'ESPANYA

La campanya anti-catalana

"El Sol" i la qüestió de l'idioma nacional

UNA ALLUSIO A "LA PUBLICITAT"

Gómez Vaquero publica en "El Sol" un article examinant el problema que es planteja amb la disputa de les llengües.

Es refereix al cas de Bèlgica i creu que els que han votat per la flamenquització no han mirat bé les conseqüències de l'acord, perquè tota llengua quasi provincial i que ha d'anar d'incógnit pel món és una llengua incompleta i sols serveix per desenrotllar els matisos literaris del geni.

Després al·ludeix al cas de Catalunya i diu:

"A Espanya tenim també la nostra disputa de les llengües. Tot sovint s'agita aquesta qüestió a Catalunya; mes allí la situació és molt distinta que a Bèlgica.

Catalunya és una regió bilingüe. No hi ha allí massa de població de parla exclusivament catalana. La immensa majoria parla el castellà i el català. Podrien assenyalar-se únicament, com excepcions, petites minories de pagesos analfabets.

No obstant, els nacionalistes mès extremats no se satisfan amb la dualitat de llengües. De bona gana reduirien el castellà a la condició d'una llengua estrangera, sense advertir que la qüestió dels idiomes és una qüestió de fet, sense comprendre que si a Catalunya deixés d'ensenyar-se i de parlar-se el castellà els catalans haurien perdut un gran instrument lingüístic i haurien retallat les ales a llur expansió espiritual i económica.

En la qüestió de les llengües, tal com està plantejara a Catalunya, hi ha una part artificial i una altra natural.

El renaixement català ha restaurat, filológica i literàriament, la llengua regional; però encara sense això, hastaria que fos idioma familiar i vernàcle per fer-lo digne de respecte i per qualificar d'indiscretes i contraproducents les temptatives de regatejar el seu ús legitim, verbi gràcia, en el telègraf, en les corporacions locals, etc.

La part artificial consisteix en l'esforç d'una minoria intel·ligent, culta, apassionada i proselitista, per presentar l'ús general del castellà com una imposició del vencedor, entenent per vencedor a Castella, perquè el compromís de Casp donà una dinastia castellana a la Corona d'Aragó, i perquè Felip V triomfà de l'arxiduc. Això és absolutament contrari a la realitat. El predomini del castellà s'ha degut a causes mès fondes que el fet de què tingués majoria de vots En Ferran el d'Antequera sobre el comte d'Urgell i a què es dictés després de la guerra de successió el Decret de Nova Planta, després del qual l'ensenyament primari segui donant-se en català molt de temps.

Es un punt molt sensible dels nacionalistes el de l'idioma. La política centralista, plena de vacil·lacions i d'inconseqüències, ha estat una política de fiblades que no ha servit més que per a subministrar als catalanistes l'ambient sentimental que necessitaven per mantenir l'escalf de les seves protestes i de les seves propagandes.

Ha vingut essent amb insistència lamentable una política afeminada, sense horitzó ni consciència d'una finalitat.

Ara, alguns grups que intenten convertir-se en focus ciutadans, com a bosqueig, han proclamat, no sense protesta, la solució de la cooficialitat de les llengües regionals amb el castellà.

La guerra ha exacerbat els nacionalismes, grans i petits, però és probable que una crisi passatgera en tot el que hi ha de vu i respectable en els petits nacionalismes, deixi aquests a cobert amb fórmules d'autonomia, deixant en peu el fonamental en els Estats moderns.

En la qüestió dels idiomes, la solució bilingüe és al més a què poden aspirar els nacionalismes petits, interiors o provincials.

Quan fa poc, contestant un article meu, LA PUBLICITAT arribava a sostenir que d'ésser bilingües els catalans els convindria més el francès que el castellà, es col·locava d'espatlles als fets. Els fets són que l'espanyol es parla a Catalunya tant com el català, que Catalunya forma part d'Espanya no sols políticament, sinó geogràficament i históricament; de manera que encara fent abstracció de la unió política, subsistiria la geogràfica, amb les seves projeccions históriques, una de les quals és ésser el castellà la llengua natural dels pobles americans de la nostra raça i d'altres pobles despresos d'Espanya, com gran part de les Filipines, dels jueus d'Orient i dels pobles del Nord d'Africa."

El Consell de Ministres

Es tractaren assumptes de caràcter administratiu

Al Consell d'aquesta tarda portarà el comte de Romanones el seu projecte de decret relatiu a la venda d'objectes artístics.

El senyor Alba donarà compte de les seves converses amb els ambaixadors d'Espanya a París i de França a Madrid, i, per tant, es parlarà extensament de l'aspecte internacional del problema del Marroc.

A L'ENTRADA

A dos quarts de sis s'han reunit els ministres a la Presidència per celebrar l'anunciat Consell.

El ministre de la Governació ha dit que per haber assistit a la recepció de l'ambaixador italià no havia pogut rebre a la nombrosa comissió de crupiers que aquest matí l'ha anat a visitar protestant contra el tancament de les cases de joc.

—Doncs demà el visitaran a vostè molts més—digué un periodista.

—Per què?

—Si segueix tancant cases...

—Ah! Això és segur. Estic fermament resolt a continuar tancant cases de joc i a què no se n'obri cap de les clausurades. En això no hi haurà cap excepció mentre sigui ministre de la Governació.

El ministre de Foment ha anunciat que en el Consell d'avui parlarà dels problemes del carbó i del blat.

L'Alcalà Zamora portava expedients al Consell. No sabia com es trobava el bisbe de Sió.

Al presentar-se l'Alba ha preguntat:

—Ha arribat el president?

—Encara no—se li contestà.

—Està bé. Suposo que ell ja ho dirà als periodistes, però la política té els seus límits. He llegit que alguns diaris pretenen fer de la malaltia d'En Villanueva un tema de joc polític. En Villanueva està malalt, com és fàcil convèncer-se'n per persona tan digna com el doctor Esqueta, que el visita. Té vora 40 graus de febre i jo volia visitar-lo i no hi he anat a veure'l perquè els metges han dit que amb aquesta temperatura no convé parlar-li, per evitar el natural cansament. L'afecció que pateix se li ha complicat amb l'abscés que tenia en un braç, degut a haver-se-li punxat un granet amb una agulla sense desinfectar.

També he llegit en els diaris que el pare Revilla ha anat a Melilla portant una missió del Govern referent al rescat dels presoners i tinc interès en fer constar que jo no he confiat cap missió al pare Revilla. Vaig rebre la seva visita fa alguns dies i em va dir quines eren les seves idees i bona fe i la seva voluntat i em vaig concretar a dirli que el Govern deliberaria sobre el que m'havia dit. Després m'ha sorprès que la Premsa parlés de tal encàrrec, i com que no vull que es burxi l'opinió pública ,com ha succeit abans, amb l'esperança de reeiximents, desitjo dir que no he confiat cap missió a aquest senyor ni a ningú i que aquest afer dels presoners el porto jo personalment.

L'últim de tots en arribar ha estat el president.

Ha dit que venia de casa d'En Villanueva, on hi havia el seu metge. L'Alt Comissari té aquesta tarda molta febre. A més a més del doctor Esqueta l'assisteix el catedràtic de cirurgia En Ramon Jiménez, per a curar-li l'infecció que té al braç per la causa pàbilla.

NOTA OFICIOSA

El Consell ha acabat a dos quarts de deu de la nit, donant-se del seu resultat aquesta nota oficiosa:

"A proposta del ministre de Gràcia i Justícia s'aprovà un projecte de Reial decret encaminat a evitar l'alienació i sortida d'Espanya dels objectes artístics i históricos que constitueixen el patrimoni nacional adscrit als fins del culte.

S'autoritza al ministre de Finances per a publicar l'oportú Reial decret eximint de l'impost del Timbre els xecs creuats.

Els ministres d'Estat i Finances donaren compte de l'expedient de liquidació de débits de nacions estrangeres per atencions abonades amb càrrec al Tresor espanyol durant el período de guerra. El Govern procurarà la seva liquidació.

Es despatxaren expedients del ministeri de la Guerra concedint la medalla del Sofriment per la Pàtria, i exceptuant de les formalitats de subhasta i concurs l'adquisició de material telegràfic amb destinació a la Comandància d'Enginyers de Ceuta i de la finca "Mas-Enric" per a camp de tir i instrucció de la guarnició de Tarragona.

S'acordà prorrogar per tres mesos la subvenció al carbó nacional que es distribueixi en règim de cabotatge, encarregant als ministres de Foment i Finances que amb tota urgència estudiin i proposin al Consells solucions definitives en aquest assumpte.

El ministre de Foment donà compte de la visita dels comissionats de les províncies cerealistes i amb aquest motiu féu una detinguda exposició del problema i a la seva proposta es nomenà una Ponència, formada pel dit ministre i els de Finances, Governació i Marina, que estudiin i proposin solució per aquest afer, així com en els provelments, i sotmetre al Consell mides eficients que abarateixin el preu de les subsistències.

S'acordaren els nomenaments d'En Joan Alvarado per a la presidència del Consell Superior Bancari, d'En Tirs Rodrigàñez per a governador del Banc d'Espanya i d'En Joan Pérez Caballero per a comissari regi del Canal d'Isabel II."

AMPLIACIO DEL CONSELL

Despatxats en la primera part del Consell els expedients que figuren en la nota oficiosa, fou molt detallada i discutida l'exposició que va fer el ministre de Foment del problema cerealista amb relació amb el proveiment del consum interior i els perjudicis que porta als productors la introducció de blat estranger, mancant a les prescripcions assenlades en l'últim decret.

Segons En Gasset no està en relació el preu de la cotització del blat amb el del pa i amb el del mercat d'aquest cereal al país.

Malgrat del descens del preu del blat el pa es manté sense baixa, i igual cosa passa amb les pells.

Els remaders es dolen de la depreciació de les pells mentre el calçat es ven a preus exorbitants.

Tracta el Govern, amb la ponència designada, en la qual figura el ministre de Marina per la seva qualitat d'ex-comissari de Proveiments, de traçar en línies generals un projecte de decret de regularització de preus, suprimint els punts sabuts intermediaris i adoptant mides amb relació amb els transports per aconseguir un resultat eficaç en allò que constitueix un veritable desgabell de substàncies.

També pasà molta estona en l'examen del decret de Gràcia i Justícia sobre compra d'objectes artístics que es modificà lleugerament.

De l'estat d'En Villanueva donà compte als ministres el president del Consell.

Malgrat que els ministres no han fet manifestacions sobre possibles derivacions de la malaltia del nou comissari, el decret del qual ha estat signat pel rei, sabem que aquesta contrarietat té preocupat i perplexe al Govern.

Els nomenaments dels altes càrrecs militars que estan llestos, s'han fet, com és natural, d'acord amb En Villanueva que és el que ha d'exercir la funció directora.

Fer-los públics en aquests moments, els crearia una situació precària, perquè no podrien rebre directament les inspiracions de l'Alt comissari.

Per altra part el general Burguete és probable que el dijous torni a la península.

De moment el Govern ha delegat, amb caràcter interí, les funcions d'Alt comissari al secretari de la Comissaria senyor López Ferrer.

El comandament de les forces recaurà en el comandant general de Melilla dimissionari, En Losada, mentre arriba al Marroc el general Vallejos que, com a més antic, le correspon per decret exercir aquest càrrec.

De perllongar-se la malaltia d'En Villanueva fatalment tindria de canviar els plans del Govern, que té en aquesta situació la més greu que se li ha presentat des que va constituir-se.

DISGUST ENTRE ELS MINISTRES

Poden afirmar que en el Consell d'aquesta tarda no s'ha tractat de política.

No obstant entre alguns dels grups que formen la concentració regna un ver disgust pels primers passos que s'han seguit en la confecció de l'encasillat.

No seria estrany que algun dels ministres que es consideren postergats fes ostensible les seves queixes arribant fins a renunciar el càrrec aconsellat pels amics que li són adictes.

Es da suposar que el president del Consell que porta la direcció de l'encasillat procurarà armonitzar els interessos d'uns i altres grops; però si podem avençar que entre les peticions formulades pels caps i les ofertes hi han grans diferències.

ELS BENEFICIS DEL BANO D'ESPANYA

El Consell del Bano d'Espanya en la seva darrera reunió va acordar, segons costum, el dividend que ha de repartir a les seves Accions pel segon semestre del darrer any.

La xifra fixada ha estat de 75 pessetes per acció o sigui una mica més del que esperava la gent.

Sumades aquestes 75 pessetes a les 65 repartides a compte pel Juliol, forman un total de 140 pessetes a l'any, contra 220 del passat, que fou de liquidació de l'antic règim.

Recordarem que el dividen del Banc emissor estigué fixo en 100 pessetes des dels anys 1914-1917; pujà a 105 pel 1918, a 125 en 1919 i a 130 en 1920.

A més a més, en bons es repartiren a cada Acció 100 pessetes nominals en 1918 i 50 en 1920.

UNA DECLARACIO INTERESSANT :: EN CAMBO I EL SEPARATISME

Un redactor d'"Informaciones" ha parlat amb un polític català, el qual no pertany a la Lliga, manifestant que havia celebrat una conversa amb En Cambó, després de la qual va poder donar-se compte del gran pessimisme del líder regionalista amb relació a la política catalana.

Segons l'interviuvat, Cambó va dir al president del Consell en una entrevista darrerament celebrada, aquestes o semblants paraules:

Temps endarrera la meva intervenció hauria pogut ésser eficaç, però els Governs no l'acceptaren. Avui és nul·la la meva autoritat en les masses catalanistes.

Soc enemic d'aquestes violències. Crec que el separatisme és una bogeria. No fou mai l'ideal dels regionalistes, com alguns creuen.

L'atmósfera està carregada, i la meva veu no s'escoltarà. D'aquí cinc o sis anys el problema s'haurà agreujat considerablement, sense que existeixi força humana que sigui prou per a contenir-lo. Per de moment renuncio a tota acció. No farien cas de mi. Repateixo que no tinc autoritat ni haig de tenir-la més endavant.

LAMENTS D'UNS DESVAGATS

Una nombrosa comissió de croupiers, pagadors i altre sempleats de cases de joc clausurades pel ministre de la Governació ha acudit avui al despatx d'aquest per a protestar del tancament de les cases i demanar al ministre que es tingui en compte la situació aflictiva en què queden.

Ha fet present que homes tan austers com els senyors Maura i Sánchez Guerra, els van permetre guanyar-se la vida en les cases de joc i han demanat mitjans de guanyar-se la vida i atendre les necessitats de llurs famílies.

Han començat a complir-se amb tota energia les disposicions del ministre de la Governació sobre la clausura de les cases de joc i el tancament dels cafès a dos quarts de quatre de la matinada.

En la nit última s'han registrat alguns incidents entre els agents de l'autoritat i els parroquians d'alguns cafès.

El públic es va resistir a obeir les ordres de desembraçar els establiments, i hi hagué amo que es negava a tancar, manifestant que preferia pagar la multa, per elevada que fos.

El Turó Park i l'Ideal Rosales han tancat ja les sales d'esbarjo i s'has suspès les partides en molts bars i cafès on se celebraven.

Es continua encara jugant en diversos llocs, però sembla que el Govern està disposat a procedir amb rigor, fins a veure realitzats els seus propósits moralitzadors.

LA TASCA GOVERNATIVA

El ministre de Finances, en vista de de les denúncies que sobre expedients de defraudació a Barcelona havia fet un periódic de la nit, ha disposat telegràficament que s'obri de seguida una informació per esbrinar el que hi hagi sobre el dit darrer any.

Aquest matí s'ha entrevistat amb el ministre de Gràcia i Justícia una nodrida representació de la Unió General de Treballadors, presidida per En Largo Caballero.

En rebre els periodistes el comte de Romanones ha manifestat a preguntes d'aquests que la comissió de la Casa del Poble havia acudit al ministeri a demanar-li l'indult dels condemnats pels sucessos de Benalgalbon.

Encara que la jurisdicció que entén és la de Guerra, en aquest assumpte jo els he ofert interessar-me en la concessió de l'indult si en l'examen del sumari trobava base per a fer-ho.

Ha anunciat el Comte que aquesta tarda portava al Consell el projecte pro defensa del tresor artístic, que sotmetrà demà a la signatura del Rei si, com se suposa, és aprovat pels seus companys.

Ha afegit que demà facilitarà una combinació de personal de la magistratura.

Ha negat que dem porti a la signatura del Rei els nomenaments de president i fiscal del Tribunal Suprem.

La qüestió del Marroc

Les gestions de Muley Hafid pel rescat dels presoners

"El Sol" comença a publicar una informació que diu que ha rebut per conducte anónim, sobre la veritat dels misteriosos viatges d'En Muley Hafid a Málaga i Sant Sebastià pel setembre i octubre últims.

Recull la versió de què Muley Hafid va escriure al cap del Govern oferintse per a aconseguir el rescat dels presoners i el 2 de setembre, aprofitant l'estada de l'Alt Comissari a Madrid, el cap del Govern cità a Hafid al ministeri de la Guerra, perquè en presència de tots els ministres i del general Burguete ratifiqués el seu oferiment.

Afegeix que allí fou convingut tot i poc després fou instal·lat Hafid en un hotelet del barri de los Galanes, de Málaga, amb vigilància, com si fos un personatge oficial.

A continuació relata la visita d'En Burguete a Málaga i l'entrevista que tingué amb Hafid i tot el que digueren els periódics i que portà per conseqüència el que Hafid ja no intervingués en la qüestió dels presoners.

EN VILLANUEVA, MILLORA

El sots-secretari de la Presidència ha manifestat avui que l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc es troba millorat de la seva afecció bronquial.

El president del Consell i el ministre d'Estat, en sortir del Palau s'han mostrats indignadíssims per la sospita insinuada per algun periódic de què no fos certa la malaltia de l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, senyor Villanueva.

—En política—ha dit—pot discutir-se tot; el que no pot fer-se és tergiversar els fets d'aquesta manera.

ELS ALTS COMANDAMENTS MILITARS D'AFRICA

El general de divisió Pius Suàrez Inclan, que estarà encarregat de la comandància general do Melilla, ha celebrat diverses conferències amb el ministre de la Guerra i amb En Villanueva. Segons es creu, ambdós tractaren amb el dit general d'una convenient combinació d'alts comandaments militars.

El general Suàrez Inclan té el criteri d'acceptar el càrrec sempre i quan sigui En Villanueva el que vagi al Marroc com a Alt Comissari.

EL COMUNICAT OFICIAL

El telegrama rebut aquesta nit al ministeri de la Guerra diu que no hi ha

NOTICIES DE MELILLA

MELILLA.—Procedents de Tafersit han arribat a la plaça dos soldats evadits d'Axdir, els quals donaren detalls dels esdeveniments del 22 de juliol, explicant la situació dels presoners, la vida que porten i la coneixença que van fer amb Abd-El-Krim.

— A causa del fort temporal de Ponent no s'ha pogut portar el comboi a la plaça d'Alhucemas i el Penyal de Vélez de la Gomera.

— Se sap que els rebels estan fent treballs per a la construcció de defenses pels voltants de Yebel-Kudia per tal d'emplaçar-hi algunes peces d'artilleria, dificultant aquesta feina els bombardeigs aeris.

L'EXPORTACIO D'ARMES A FRANÇA

Segons informes rebuts al ministeri d'Estat, queda autoritzada la importació a França d'armes de fabricació espanyola.

S'exceptuaran les peticions que formulin cases complicades en assumptes de frau en matèria d'importació d'armes estrangeres, tant si es tracta d'armes procedents d'Espanya com d'un altre país.

EXPEDIENTS DE PENA DE MORT

Els cinc expedients de pena de mort que el comte de Romanones té en estudi, pertanyen als Audiències de Barcelona i València.

La rifa espanyola

En el sorteig celebrat ahir resultaren premiats els números següents:

Premiat amb 500.000 pessetes
3.876 Barcelona-Valladolid.

Premiat amb 250.000 pessetes
30.229 Madrid.

Premiat amb 125.000 pessetes
14.138 Cádiz-Madrid.

Premiat amb 70.000 pessetes
5.995 Barcelona

Premiats amb 10.000 pessetes
12.467 Barcelona-Saragossa.
14.367 Barcelona-Madrid.
31.043 Tortosa.
6.395 Madrid-Bilbao.
19.514 Barcelona-València.
12.886 Barcelona-Sant Sebastià.
1.448 Madrid-Huelva.
18.723 Palma-València.
8.773 Barcelona-Bilbao.
19.508 Barcelona.

Premiats amb 1.500 pessetes

DESENA
21 24 39 45 55 79

CENTENA
106 136 146 228 295 299 356 358 398 399 430 456 459 460 501 554 557 575 600 641 704 706 736 781 788 810 836 871 948 950 984 991

MIL
022 023 032 041 150 156 225 284 289 299 301 369 398 407 424 466 524 539 540 580 611 616 647 659 669 672 688 740 751 819 825 838 844 896 910 916 927 929 938 940 954 998 999

DOS MIL
003 005 043 057 068 091 180 209 213 254 257 289 314 374 409 425 435 447 469 482 552 620 665 739 807 826 833 864 886 801 955 983 900

TRES MIL
058 093 097 100 116 125 136 140 143 150 176 218 239 260 267 376 430 435 470 518 563 570 585 611 618 650 685 711 717 838 915 917 989

QUATRE MIL
017 033 038 051 079 092 157 187 235 227 304 344 467 385 401 402 420 450 480 481 541 622 653 680 828 942 946 986

CINC MIL
015 034 035 042 166 216 301 325 400 405 412 439 465 467 504 547 640 642 692 758 772 789 793 844 938

SIS MIL
011 094 124 134 138 143 147 298 320 363 366 399 424 444 465 468 495 493 498 604 623 634 648 652 672 682 684 756 796 834 845 860 890 894 908

SET MIL
029 067 095 098 138 146 186 912 226 272 284 290 316 324 329 692 387 408 533 546 550 615 649 661 681 684 734 761 801 936 939 945 952 969 998

VUIT MIL
020 031 070 093 121 164 186 195 197 224 252 287 293 320 325 366 375 429 439 444 460 480 492 496 515 563 575 618 642 646 663 665 727 742 744 745 756 794 807 843 871 916 996

NOU MIL
004 042 161 268 298 301 202 380 404 431 439 471 560 630 667 677 678 680 703 724 725 759 763 891 897 917 979 999

DEU MIL
009 022 059 089 110 161 180 204 219 234 238 267 278 285 290 345 361 367 433 493 578 582 584 694 727 767 794 849 855 882 907

ONZE MIL
025 036 090 116 122 130 150 160 204 229 254 259 270 271 290 347 352 368 377 387 404 419 461 504 506 508 528 592 605 653 699 706 755 759 839 843 844 875 880 910 119 956 063 974 994 996 998

DOTZE MIL
037 014 116 156 160 199 204 270 289 292 368 419 498 499 506 528 543 595 605 677 697 699 706 722 751 761 771 820 854 903 956 963 965 994 996

TRETZE MIL
003 040 071 100 116 176 189 248 270 367 559 566 619 669 757 848 884 905 978

CATORZE MIL
007 019 065 075 079 156 165 167 225 240 252 306 352 371 386 401 426 451 494 504 513 524 542 548 563 565 605 621 645 656 701 720 793 813 814 830 862 903 908 913 951 983 989 994

QUINZE MIL
002 010 014 041 066 092 130 160 168 181 207 219 229 236 279 309 362 580 405 424 440 596 633 642 670 706 725 796 851 862 877 889 950 963 992 999

SETZE MIL
060 083 098 190 233 234 237 242 257 272 322 344 362 369 388 430 457 478 494 534 539 565 596 662 669 684 731 743 751 767 790 792 839 887 889 891 951 956 969

DISSET MIL
004 031 065 104 116 125 150 156 182 206 238 250 341 360 382 410 494 520 532 549 553 567 607 617 628 667 698 738 740 744 795 804 805 819 851 896 866 997 999

DIVUIT MIL
028 029 059 070 117 153 155 158 164 191 232 267 289 302 370 367 397 412 455 461 466 467 483 560 564 582 594 563 598 599 603 666 681 722 758 803 928 937

DINOU MIL
073 080 106 129 131 140 149 191 236 269 299 300 305 320 339 403 477 501 503 522 558 556 679 686 757 851 930 960 973 976 992 994

VINT MIL
008 029 034 058 068 088 110 113 156 170 188 221 284 314 319 444 445 467 472 498 515 524 623 663 727 820 830 834 860 880 826 829 962 978

VINT-I-UN MIL
006 013 020 031 073 078 092 124 127 133 172 189 196 207 229 230 232 284 302 331 335 366 384 423 441 452 456 463 475 505 523 569 628 640 659 707 767 774 821 860 882 885 887 929 964 999

VINT-I-DOS MIL
023 046 115 199 208 238 252 293 302 323 370 476 482 427 433 462 500 560 604 620 622 665 719 734 739 810 905 921 979

VINT-I-TRES MIL
052 106 109 121 135 141 149 152 217 220 366 421 442 481 546 563 581 546 563 581 591 631 632 658 677 698 703 710 719 760 766 831 856 867 871 873 874 897 900 940 935 961 975 979 990

VINT-I-QUATRE MIL
004 031 033 040 051 065 098 112 141 143 312 276 389 460 466 585 588 607 630 635 641 650 752 755 775 780 813 835 844 854 862 871 910 926 967 968 992 999

VINT-I-CINC MIL
016 039 068 105 123 124 151 155 156 163 175 190 198 234 241 327 414 440 482 494 500 557 650 685 806 862 900 903 928

VINT-I-SIS MIL
061 090 145 153 117 238 257 270 294 317 319 334 355 395 422 467 470 486 510 541 545 558 669 719 756 762 783 807 817 853 886 924 992 994 995

VINT-I-SET MIL
011 023 048 080 099 100 101 156 177 191 202 337 363 473 474 572 585 587 589 684 753 776 781 828 848 975

VINT-I-VUIT MIL
014 019 083 102 174 176 273 277 285 289 291 315 339 437 438 445 468 504 516 542 546 559 568 572 595 619 723 724 745 751 763 781 851 868 869 880 883 894 897 900 906 952 953 980 989 992 997

VINT-I-NOU MIL
020 037 053 121 214 232 253 276 281 285 316 339 342 385 416 451 480 489 516 525 534 592 612 618 169 677 780 719 755 771 801 825 855 931 939 968 999

TRENTA MIL
002 011 030 050 096 118 135 168 196 226 254 369 417 422 455 482 568 580 600 664 699 706 718 719 753 758 769 777 826 831 852 862 923 946 930 958 973 976 988

TRENTA-UN MIL
006 015 108 117 128 140 157 177 182 201 210 215 220 272 276 277 504 317 344 348 369 475 486 559 562 612 613 616 631 667 690 695 717 731 785 789 799 818 830 885 956 991 992

Els Esports

FUTBOL

DELS VINENTS PARTITS INTERNACIONALS

El Nuremberg contra el Barcelona i el V. F. Vasas, de Budapest, contra l'Europa

No s'han encara esgotat les energies dels nostres Clubs en organitzar partits internacionals; d'una part el famós Nuremberg, el Campió d'Alemanya, lluitant contra el nostre primer Club.

L'historial de l'euip visitant, ha esdevingut quasi popular entre nosaltres; la seva fama ha traspassat les fronteres i no és donce d'estranyar que la més viva emoció s'hagi apoderat dels nostres entusiastes a l'anunci d'aquests dos encontres.

Per altra part, el mai prou alabat Club Europa, no ha volgut desaprofitar el pas per la nostra ciutat d'un equip hongarès, que ha obtingut sorolloses victòries jugant amb els equips espanyols i que, entre altres mèrits, compta el d'haver empatat amb el M. T. K. en el transcurs de llur Campionat nacional.

L'Europa ha precisament renunciat a la seva excursió per terres d'Espanya, amb el fi de que els nostres amateurs poguessin admirar encara un altra volta, aquell formidable estil hongarès que tanta sensació causà entre els "gourmets" del futbol.

Els encontres tindran lloc a les vinentes festes de Reis i començaran a les onze del matí.

Convé que tot el que s'apreciï de bon esportmen i de nacionalista, presti el seu apoi als molts sacrificis que ve imposant-se l'Europa enguany, amb l'organització d'aquests partits internacionals.

L'equip del Barcelona serà diumenge vinent el mateix de Vigo

Hi han millors relacions entre els Clubs fins avui rivals a consequència dels canvis de jugadors. Semblà que venen fent-se gestions actives per a trobar una solució definitiva al que ha esdevingut famós "cas Zamora".

La solució no deixa d'ésser bastant enginyosa: En Zamora no jugaria cap partit del Campionat de Catalunya, mes si el Barcelona arriba a les semifinals del Campionat d'Espanya, llavors reforçarà als blau-granes, per tal que el Campionat vingués novament ací. A canvi d'això, tots els partits amistosos que faci l'Espanyol, ell restaria autoritzat per a jugar-los.

De moment i corresponent al primer permís donat pel Barcelona per a que jugués amb el Sparta, l'Espanyol autoritza al jugador esmentat per a que reforci el Barcelona amb motiu dels partits amb el Nuremberg.

I com que el Sans també el dóna a En Sancho i el Barcelona està més que satisfet de la brillant "rentrée" d'En Vicents Martinez, de fet, l'equip dels partits vinents estarà integralment constituït pel que a Vigo obtingué la sorollosa victòria dels 5 a 1.

Veurem si aquests pressagis es veuen plenament confirmats.

* * *

El Barcelona ha rebut avís de que l'àrbitre anunciat M. Mintters no pot venir a la nostra ciutat.

S'estan fent actives gestions per a que vingui un famós "especialitzat", suís, d'origen.

Un nou terreny

Diumenge passat tingué lloc l'acte de posar la primera pedra per a la immediata construcció del nou i espaiós camp de l'Espanyol.

Hi assistí un crescut nombre d'invitats, firmant l'acta els senyors La Riva, Tallada i Garcia, pel Club; el senyor Batlle en nom de l'Ajuntament, i membres pertanyents al "Sparta" de Praga i "Wacker" de Leipzig que hi concorregueren en qualitat d'invitats.

Feren ús de la paraula els senyors La Riva, Solé de Sojo i Tallada; aquest darrer particularment tingué paraules molt vehements per a la nostra terra i per a l'esport català, dient de passada, que el nom que té el Club, no significa en res una oposició als ideals nacionalistes que sentim els catalans; el Club fou fundat ja fa molts anys i en la seva llarga vida esportiva ha demostrat diverses vegades tot l'intens amor que senten els seus individus per Catalunya. L'acte acabà amb uns forts hurres al Club i al futbol català.

El nou terreny està situat a la carretera de Sarrià, prop del Polo Jockey Club; hem dit que tindrà 104 metres de llargada per 65 d'amplària, amb una capacitat per a 40.000 espectadors.

Es l'intenció poguer-ho inaugurar pel mes de març, pel qual motiu s'activaran fortament les obres.

RUGBY

Aclaració a una ressenya

Hem tingut ocasió de parlar amb alguns elements de la novella secció de Rugby del Centre Autonomista de Dependents del C. i de la I. i referint-se a la ressenya publicada ahir ens han informat de l'ocoregut al partit celebrat entre un equip del Centre i el primer del Club Natació Barcelona en el camp del Samboià. Primerament fan constar que la Secció de Rugby del Centre al concertar aquests partits amistosos amb els Clubs que ja porten una pràctica en aquest esport ho fa animada sols pel desig d'anar entrenant els seus components i poguer procedir a llur organització esportiva en vistes a properes actuacions, i per tant, els resultats d'aquests partits *no són per ells considerats com a* **"greus derrotes"** *ni molt menys.*

A més, els amics del Centre ens digueren que a l'equip presentat per ells hi figuraven nou jugadors que feien el seu debut en aquest esport i que eren els senyors Peraire, Romero, Canela, Bosch, Ferràndiz, Torres, Parés (cadet) i Blasco; per tant no caben comparances amb el partit jugat amb el Club Atlètic. En canvi el Barcelona presentava el seu primer equip jugant, com és just, amb tot l'ardor que requereix el rugby.

Aquestes manifestacions no són per a justificar cap derrota, doncs ja havem dit que per ara no pretenen guanyar, ni tant sols igualar, però si per a treurer de sobra la duresa amb que han estat tractats pel resultat de llur segona sortida. Som els derrers arribats ens han dit; acceptem i cerquem les lliçons que la lluita noble del esport ens ofereix; per ara havem trobat aquesta cooperació en tots els Clubs de rugby que s'han dignat acceptar partit i els que estan disposats acceptar-ne, i els resultats que esdevinguin de les lluites entre aquests modestos aprenents i els que ja dominen el joc no resulta pas comentar-los en la forma de duresa en que es féu.

Per part nostra, és inútil remarcar amb quant de plaer acollim les manifestacions dels amics del Centre.

L'enterrament d'En Ramon Reventós

Ahir, a la tarda, va tenir lloc l'enterrament de l'excellent literat i periodista En Ramon Reventós. Hi assistí una concurrència nombrosíssima, en la qual figuraven tots els companys i amics del difunt, és a dir, el bo i millor del món polític, intellectual i artístic.

Sense aspirar a fer una llista dels assistents, esmentarem els senyors Bofill i Matas, Nicolau d'Olwer, Barbey, Martí Esteve, Duran-Reynals, López-Picó, Alberch, Bertrana, Carrion, Foix, Ossola, Draper, Fortuny, Jordà, Carles, Borralleres, Inglada, Colomb, Nogués, Folch i Torres (J.), Domènec, Burgas, Segarra (F. i J. M.), Puig de la Bellacasa, Vidal i Guardiola, Aguilar, Camps, Soldevila, Frontera, Vallès, Jaume Gras, Ramon de Capmany, C. Capdevila.

Al cap del dol hi anaven els germans del difunt En Jacint, En Manuel i En Francesc, i els seus cunyats Dagallo i Reventós.

Ha estat una bella manifestació del sentiment que ha produït la prematura mort del nostre company.

Els Pomells de Joventut

Es vibrant l'entusiasme que regna entre les joventuts pomellistes de Catalunya amb motiu de la magna festa dels 800 Pomells, que se celebrarà el dia 14 de gener a Santa Anna, al matí, i al Palau de la Música Catalana a la tarda.

Tots els Pomells que posseeixen bandera es proposen assistir-hi portant-la i són molts els que n'estan confeccionant per tal de poder prendre part al solemníssim acte de la presentació de les banderes al poble de Catalunya.

El Pomell "Pom de Roselles", format per joves damisel·les catalanes residents a Madrid, que presideix l'entusiasta patufista Rafel Moreno, està organitzant la festa del segon aniversari de la seva fundació, que tindrà lloc el dia 7 del present gener.

Al matí, solemne missa de comunió i una visita col·lectiva a les sales de Murillo, Velázquez, Greco i Rafael, del Museu de Pintures.

A la tarda se celebrarà un acte patriòtic ,el qual va a càrrec exclussivament dels pomellistes residents a Madrid. Es llegiran poesies patriòtiques, hi haurà audició de cançons populars i es representaran les obres d'En Folch i Torres "Borrallons de neu" i "Reiet".

Amb motiu del segon aniversari serà repartit entre els catalans residents a Madrid el fascicle "L'esperit dels Pomells de Joventut".

A aquests solemnes actes hi ha estat convidat el fundador de la Institució, En Josep Maria Folch i Torres.

Editada per la Federació de Pomells de Joventut de la Barceloneta s'estan repartint per la dita barriada unes petites fulles de paper couché amb un gravat al·legòric d'En R. Figuerola, que inscreixen una senzilla al·locució demanant la cooperació del veinat a la festa dels Reis.

Pel sol esforç dels Pomells de la Barceloneta "Nostra Senyera", "Lliris d'aigua", "Niu d'amors", "Tanys de Ribera" i "Sant Joan La Salle" seran més de cent els infants pobres que seran visitats pels Reis d'Orient.

PRESERVAOS
CUIDAOS
RESPIRANDO LAS EMANACIONES ANTISEPTICAS DE LAS
Pastillas VALDA
las cuales obran directamente por inhalacion sobre las
VIAS RESPIRATORIAS
Su antisepsia volatil combate energicamente los Constipados, Dolor de Garganta, Grippe, Bronquitis, etc., etc.
Tened siempre a mano una CAJA de
PASTILLAS VALDA
VERDADERAS
PROCURAOSLAS SIN DEMORA,
pero sobre todo, rehusad sin contemplaciones, las pastillas que os ofrezcan a la menuda y a precio de unos cuantos céntimos.
Las tales no son mas que imitaciones.
NO PODREIS ESTAR SEGUROS DE POSEER
Las Verdaderas Pastillas VALDA
si no las compráis EN CAJAS
con el nombre VALDA
en la tapa y nunca de otra manera.
Fórmula: Menthol 0.002 Eucalyptol 0.0005 Azucar-Goma

Crònica Social

ASSEMBLEA I MITING DELS SINDICATS UNICS

El diumenge se celebrà, al local de la Naval, l'assemblea "regional", organitzada per la Confederació Nacional del Treball.

Presidia En Francesc Arin.

Es discutí el tema "Reaparició de "La Solidaridad Obrera", cercant els mitjans per assegurar la vida del periòdic. Es prengué l'acord d'exigir als Sindicats que paguessin el segell confederal, el preu del qual són 15 cèntims, que es partiran en la següent forma: cinc per al Comitè Pro-presos, dos per a l'edició de "La Solidaridad Obrera", dos per a la Federació local, dos per al Comitè "Regional", dos per al Comitè "Nacional" i dos per al Comitè Pro-presos del Comitè "Nacional".

Es tractà d'ampliar l'organització dels Sindicats obrers dels pobles, acordant-se convocar a una assemblea als delegats.

També es prengueren els següents acords:

Que per a cobrir les primeres despeses del diari, les organitzacions obreres arbitrin 10.000 pessetes; organitzar una campanya per a l'amnistia; demanar al Sindicat del Ram de Construcció que es decideixi per a resoldre el problema de l'habitació; treballar intensament per la millora moral i intel·lectual del proletariat català; i demanar als Sindicats de productes químics de l'alimentació que facin quelcom per acabar amb l'encariment i les adulteracions de les subsistències.

— El dia de Cap d'Any, al teatre del Bosc, tingué lloc el miting anunciat. Presidia l'acte En Josep Roger.

Parlaren els senyors Comes, Garcia, Maurín, Artal, Esgleas, Germinal i Angel Pestaña.

Fou un acte d'afirmació sindicalista. Es parlà amb més extensió que res més de la necessitat d'un periòdic que defenssi els seus ideals.

NOU SINDICAT LLIURE

En una reunió que celebraren els obrers de les fàbriques de cartró, de Mataró, acordaren organitzar-se en Sindicat Lliure.

Per la Unió de Sindicats Lliures, de Barcelona, parlà N'August Lagunes.

UNA NOTA DEL GOVERN CIVIL, RACTIFICANT UNES PARAULES DITES AL MITING SINDICALISTA DEL BOSC

Ahir, a la tarda, el senyor Raventós llegí una nota als periodistes, en la qual s'hi desmenteixen les paraules que es pronunciaren al miting dels Sindicats Unics al teatre del Bosc, dient que el Govern civil havia posat inconvenients per aprovar el reglament de la Confederació "Regional" del Treball.

Segons la nota, en presentar-se una comissió a recollir el reglament, l'oficial del Negociat li féu constar que hi havien alguns articles que contenien conceptes que podrien trobar dificultats per a ésser aprobats. La comissió se'n va fer càrrec i retirà el reglament per a fer-li les degudes modificacions, prometent retornar-lo l'endemà.

ELS VIATJANTS I CORREDORS

El dissable passat, al vespre, el Gremi de Viajnts i Corredors del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria celebrà junta general i extraordinària al seu estatge social, sota la presidència de N'Antoni Nadal, assistin-hi una nombrosa concurrència.

El secretari del Gremi, En Frederic Sagristà, llegí la Memòria, exposant els avanços que va obtenint aquest important Gremi i el nombrós augment de socis.

Exposà el senyor Sagristà, amb gran nombre de dades, la utilitat real de l'Assessoria Jurídica, la qual està a càrrec de l'advocat don Joaquim Miralbell, que tans profitosos fruits en gaudeixen els socis del Gremi.

Exposà amb viva satisfacció el senyor Sagristà l'èxit asolit, baldament hagi estat amb retràs imperdonable, en haver-los inclós en els beneficis de la llei d'Accidents del Treball.

Finalitzà la Memòria, que fou acollida amb unànims aplaudiments, assabentant a tots els agremiats, que l'excursió a París-Versalles-Verdun i els seus camps de batalla, que tindrà lloc dos dels dies 24 de març al 2 d'abril de l'any que som, serà un gran esdeveniment per a la classe, essent ja nombrosos els representants que han anomenat els Centres de Dependents de Catalunya, com també es veurà dignament representada l'"Asociación de Viajantes y Representantes del Comercio y de la Industria", d'aquesta ciutat, havent anomenat el vocal de Junta, En Pau Griera Cruz.

S'aixecà la sessió prop les dotze, amb la més gran germanor i confraternitat de tots els assistents.

VAGA A VILANOVA I GELTRU

La secció de barbers del Sindicat de Treballadors de Vilanova i Geltrú ha comunicat a tots els companys de Catalunya que s'abstinguin d'anar a treballar a aquella població, ja que ells s'han vist obligats anar a la vaga per motiu d'un conflicte amb els patrons.

RENOVACIO DE TREBALL

La fàbrica de teixits dels senyors Segalés i Corderes, de Granollers, la qual feia temps que estava tancada, renovarà aviat el treball.

Crònica Judiciària

AUDIENCIA PROVINCIAL

Vista de causes

El processat comparegut a la secció primera, Apolinar Libori Olivar Sànchez, la nit del 6 de desembre de 1921, va introduir-se als magatzems de maquinària dels senyors Pizzala i Crory, aprofitant un descuit en tancar les portes, essent sorprès al matí següent, quan volia sortir amb un carretó carregat d'objectes. El fiscal va sol·licitar que li imposessin la pena d'un any i un dia de presidi correccional.

A la secció segona van presentar-se els processats Gabriel Cerdà Cuevas, el qual, d'acord amb els altres dos processats Joan Pérez Goñi i Vicens Abad Salvador, aquests en rebeldia, van sostreure d'un carro, a la carretera de Sabadell a Barcelona, gèneres de teixit valorats en 706 pessetes. En les mateixes data i forma, van sostreure altres gèneres valorats en 825 pessetes, recuperant-se'n part.

El fiscal va demanar per al processat comparegut, ja reincident, la pena de cinc anys, cinc mesos i onze dies de presidi correccional.

Davant de la secció tercera s'ha presentat Dolors Boleda Valls, acusada d'haver-se apoderat, a la casa on servia, de vestit i joies per valor de 1,327 pessetes, més cinc centes en bitllets de Banc. Tot va ésser recuperat a excepció dels bitllets. El fiscal va demanar-li la pena de cinc anys, cinc mesos i onze dies de presó correccional.

Secció Marítima

Moviment marítim

Vaixells entrats

Goleta espanyola "Comercio", de San Feliu, amb càrrega general.

Veler italià "Catalogna", de Terranova, amb carbó.

Veler italià "Arno", de Bona, amb carbó.

Vapor espanyol "Iturri Ripa", de Cette, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya Est. Consignatari, Gilabert.

Vapor francès "Anatolie", de Casablanca, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Villavecchia.

Vapor espanyol "Cabo Peñas", de Marsella, amb càrrega general i quatre passatgers. Amarrat moll del Rebaix. Consignatari, Ibarra i Companyia.

Vapor espanyol "Carolina E. de Pérez", de Cardiff, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari, Regato i Fontbona.

Vapor noruec "Pan", de Cardiff, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari, Mallol.

Vapor espanyol "Tirso", de Cartagena i escales, amb càrrega general i 57 passatgers. Amarrat moll d'Espanya Est. Consignatari, Fill de Ramon A. Ramos.

Vapor Espanyol "Mallorca", de Palma, amb càrrega general i 132 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Isleña Marítima.

Vapor espanyol "Ramon", de la mar, amb peix.

Veler espanyol "Joven Sebastian", d'Almeria, amb quitrà.

Vapor espanyol "Ramon", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari, S. A. de Navegació i Pesca.

Vaixells despatxats

Veler italià "Fortunato", en llast, per a Terranova.

Goleta italiana "San Gennaro", en llast, per a Pouza.

Pailebot espanyol "Amparo Ferrer", amb càrrega general, per a València.

Vaixells sortits

Vapor espanyol "Escolano", en llast, cap a Màlaga.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor noruec, "Havfrú", en llast, cap a Cette.

Vapor francès "Anatolie", de trànsit, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Luis", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol "Iturri Ripa", amb càrrega general, cap a Sóller.

NOVES

Demà, a les deu del matí, han de presentar-se a la Comandància de Marina, per tal d'incorporar-se al servei efectiu de l'Armada: Ricard Chirila Sànchez, Lluís Verdú González, Damàs Rosselló Juan, Josep Manuel Achell Parejo, Joan Cortès Piñeiro i Antoni Hurtado Gisbert. La Comandància fa avinent que en no presentar-se incorreran en les responsabilitats que marca la llei de reclutament.

— Segons telegrames rebuts per la Companyia Trasatlàntica, el vapor "Montevideo" arribà a l'Havana al dia 31 passat, procedent de Puerto Rico.

El "Reina Maria Cristina" sortí de l'Havana al dia 30, cap a Nova York. El "Manuel Calvo" sortí de Cádiz el mateix dia, cap al mateix port. I, finalment, l'"Isla de Panay" sortí de Port Said al dia 29, cap a Barcelona.

ELS CAMINS DE LA LLIBERTAT DE CATALUNYA
PER
A. Rovira i Virgili
Preu: 25 cèntims
De venda, als quioscos, a les Oficines d'"Acció Catalana" (Trafalgar, número 14) i a LA PUBLICITAT

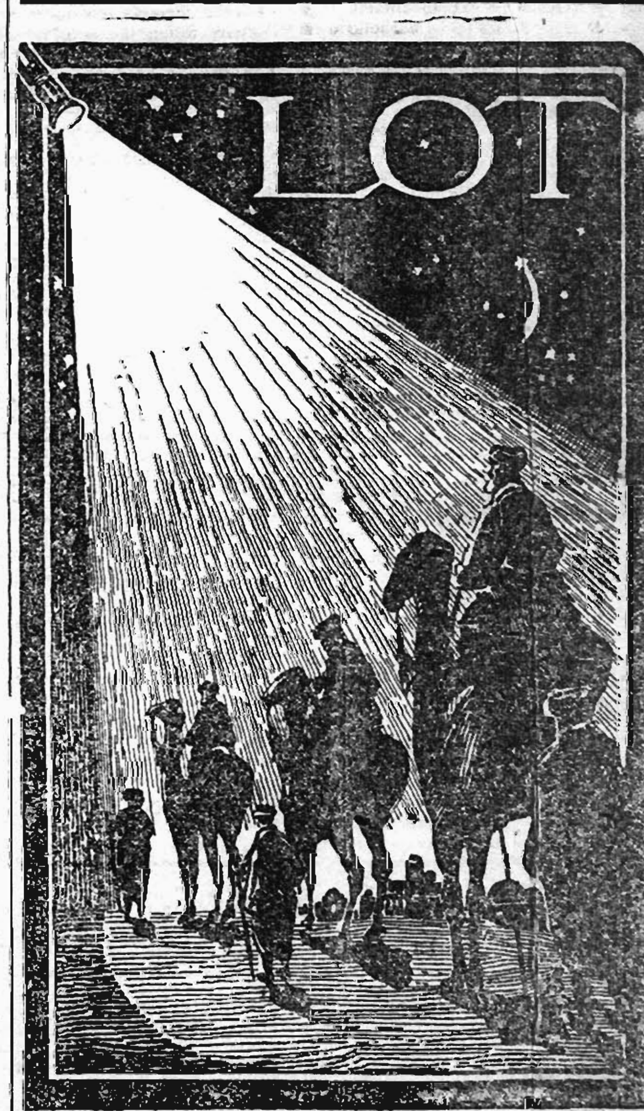

Els Reis portaràn
Motorets elèctrics per a joguines mecàniques, movibles, amb piles marca LOT. Agulles i flors lluminoses LOT, de gran efecte. Pantalles fantasia i aparells de llum per cases de nines. Làmpares i piles elèctriques ue la marca LOT de tots models i tamanys.
LLOCS DE VENDA:
Llocs de venda: "Suprema", Pelai, 56.—E. Schilling. Ferran, número 23.—Beristain i Companyia, Ferran, 1. — Lapiana, i Companyia, Ferran, 15.—Vicens Ferrer, Plaça Catalunya, 12. —A. Valverde, Comptal, 9. — J. Vilalta, Cucurulla, 2.—Sarrés, Codina i Roig, Trafalgar, 3.

ESPECTACLES

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4
Telèfons 5125 i 4736 A

Avui, dimecres, nit, a les deu

la fastuosa revista de gran espectacle

CRI-CRI

prenent-hi part
NOMES PER DEU DIES
els famosos dansarins russos

LYDIA JOHNSON I ALPEROFF

l'actuació dels quals ha estat acollida amb
EXTRAORDINARI EXIT
i representant-se el deliciós quadro

IDIL·LI DE NINES

···TEATRES···

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 28 de propietat i abonament, a les deu. Comiat de la celebrada soprano Albertina Cassani. Ultima representació de l'òpera en quatre actes **Rigoletto**, prenent-hi part el cèlebre artista Segimond Zalesky i els aplaudits artistes Lucci, Pintucci i Olaizola. — Demà, presentació dels cèlebres artistes senyores Schumann i Ober, senyors Laubenthal, Groenen, Renner, Marowsky, Schutzen Dorf Henke. Mestre Fritz Stiedry, amb l'òpera **Els mestres cantaires**. — Divendres, debut de la aplaudida soprano Carme Bau Bonaplata, amb l'òpera Faust, prenent-hi part el cèlebre artista Segimond Zalesky. — Dimarts, "Serata d'onore" i comiat de la eminent artista T. Poli Randaccio. — Molt aviat, presentació del gran tenor **Carlo Hackel**.

Teatre Català Romea

Avui, dimecres, tarda, a les cinc:
El paquebot "Tenacity"
i Civilitzats tanmateix
Nit, Joventut Jordiana: Gran funció d'Innocents. **Aventura extraordinària d'en comte i una herbolària. Varietés. Pericon Nacional Argentí**
KHINGO AND KIM
excèntrics

Demà, dijous, tarda, a les cinc, **Els pastorets**, amb l'arribada dels **Reis**, que obsequiaran la mainada amb joguines. Nit, Tertúlia Catalanista. **Gran funció d'Innocents**

Els dies, 8, 9, 10 i 11, el gran tràgic
Ermete Zacconi
4 úniques funcions, 4

TIVOLI

COMPANYIA LIRICA
catalana i castellana
Direcció: JOSEP BERGES

Avui, dimecres, primer dia popular. Tarda i nit. Butaca, 2 pessetes
La banda de trompetas
I PEL TEU AMOR
Demà, dijous, tarda i nit, benefici de Pepeta Bugatto. Tarda: **Que és gran Barcelona! i La dogaresa**. Nit: **Que és gran Barcelona! i Marina** (òpera), per la senyoreta Bugatto, senyor Sagi-Barba, etc.

Gran Teatre Espanyol

PEP SANTPERE
ASSUMPCIO CASALS

Avui, dimecres, 3 gener, 1923. Tarda, a les cinc. Vermut de broma. Entrada i butaca, una pesseta. Per darrera vegada **Els polvos del Doctor Rovell**. Nit, a les deu, el grandiós èxit: **A l'ombra de Montjuïc**.—Demà, dijous, tarda, 2 obres, **La dona nua i Clínica Gafallol**. Nit, i tots les nits, l'obra del dia: **A l'ombra de Montjuïc**. — Molt aviat: **Noves i velles temptacions de Sant Pere** (amb nous quadros).

TEATRE NOVETATS

CIRC EQUESTRE

Gran companyia de **Mr. Ventura Gannau**. Avui, dimecres, nit a dos quarts de deu. Extraordinària funció a
Benefici
del simpàtic domador, únic al món
BRECKERS
amb els seus
OSSOS COMEDIANTS
Patinadors, ciclistes, acròbates, tanguistes. Demà, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a dos quarts de deu, dues grans funcions a benefici dels molt aplaudits clowns **Rico i Alex**. Obsequi-record dels beneficiats. Divendres, nit, benefici de l'intrèpid domador **Fortunio**. En son obsequi s'ha ofert entrar a la gàbia dels **lleons salvatges** una distingida senyoreta que es presentarà amb careta per a no ésser coneguda. — Tots els dies presentació dels lleons salvatges. — Ultima setmana. — dissabte i diumenge, extraordinària funció de comiat de la companyia.

Teatre Nou

Companyia d'opereta, sarsuela i revistas, dirigida per Enric Bout
Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc: **Las doce y media y sereno, La cortesana**. Nit, a tres quarts de deu, **La holandesita**.

Teatre Còmic

Avui, dimecres, nit, a dos quarts de deu, extraordinària funció. Tres obres de gran èxit: 1. El famós drama històric en 5 actes de Fola Igúrbide, **Giordano Bruno o El màrtir de la Inquisición**. 2. El divertit apropòsit en un acte de C. Rubio **La tornada d'En Nandu**. 3. Exit sorollós, l'obra del dia, broma contínua, la revista local en un acte, sis quadros i apoteosi d'E. Tuban, **¡Pi-Pi!** Títols dels quadros: 1. Pi-Pi al quartelillo. 2. Les ballarinas angleses. 3. ¿Com està l'art! 4. La Rambla i el Metropolità. 5. Els ossos de la política. 6. Les subsistències en solfa (couplets de gran èxit). Apoteosi. Espanya monumental. Tota la companyia a escena, balls, couplets, broma contínua. — En preparació, grans novetats.

TEATRE TIVOLI

Ballet sobre gel

Espectacle sorprenent

La Charlotte i Kreckow

veritables reis del patí

Gran orquestra dirigida per l'eminent mestre compositor **Mr. Goetzl**

DEBUT

Primera desena de gener

Teatre de Novetats

Dia 10 de gener
Esdeveniment artístic

"MISS VENUS"

Espectacle nou a Espanya

Gran Teatre Espanyol

CADA DIA
L'èxit més gros de l'any
A l'ombra de Montjuïc
de Juli Vallmitjana.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
GUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES
(Telèfon 4134 A)

Avui, dimecres, tarda, a les cinc, matinée popular:

LOS FRESCOS

Nit, a les deu:

LO PASADO, O CONCLUIDO O GUARDADO
i MAÑANA DE SOL

Circ Pallssa

Marquès del Duero, cantonada Comte del Asalto.

L'EXHIBICIO DE FERES MES GRAN DEL MON

32 óssos, 6 elefants, 10 lleons, 6 tigres reals, 17 simis, 32 cavalls, camells, búfals, etc., etc.
Avui, nit, gran funció, a les deu. Exit creixent. Continuen les ovacions del número aeri més emocionant que es coneix.
ELS CODONAS
El temerari domador **Fischer** amb els seus **ferotges tigres reals**
El grup més emocionant del món
Els 20 óssos polars
i els altres formidables atraccions. Exhibició permanent del gran Park Zoològic. Entrada, una pesseta.

Teatre Català Romea

Esdeveniment artístic
dies 8, 9, 10 i 12 de gener
Quatre úniques funcions per l'eminent i genial
ERMETE ZACONI
representant les seves grans creacions: **I Disonesti, Gli Spettri, La morte civile, Tristi amori, Don Pedro Caruso**.—Queda obert l'abonament a la Comptaduria del teatre. Als senyors abonats a les anteriors temporades se'ls reservaran les seves localitats fins el 31 desembre.

ELDORADO

Companyia de sarsuela
Ortas - Leonis - Gallego

Avui, dimecres, tarda, a les cinc, l'entremès **¡¡Planchal!** La divertida sarsuela en un acte i cinc quadros, **El cuarteto Pons**. El pas de comèdia estisenc en un acte i dos quadros, **Agua, azucarillos y aguardiente**. Gran èxit d'interpretació. Nit, a les deu. La divertida sarsuela en un acte i cinc quadros
LA BALSA DE ACEITE
i la joguina en dos actes, grandiós èxit de broma,
EL GOYA
Demà, dijous, tarda, **La niña de las planchas, El Goya, 3 cançons**, per Roser Leonis. — Nit, **El caprichito, El cuarteto Pons i La reina mora**.

Divendres vinent:
BENEFICI DE
PACO GALLEGO

—CINEMES—

Saló Catalunya

Notable sextet Jordà. Avui, dimecres, grandiosa estrena del Programa Ajuria: **Del viu al pintat**, creació de Douglas Fairbanks. **Ellis Disraeli** (Artistes Associats), pel·lícula d'art; **Revista d'Esport; Una barberia model**, còmica, i la d'actualitat **El Kaiser en son exili de Doorn (Holanda)**. — Demà, dijous, dues estrenes: **L'obsequi del rei Baltasar**, dedicada als nens. — Dissabte, estrena **L'alegre montaire**, per Kerrigan. — Dilluns, grandiosa exclusiva, **La dama de la flor**, el film més gran de producció nacional: produirà veritable admiració. Preus corrents.

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, 5, **La reina de la llum, El primogènit, Miss Tutti Frutti, A cops de puny, Ballarina milionària.**

Teatres Triomf i Marina
I CINEMA NOU

Avui, **El capità Kidd, 9 i 10; L'amor porta el volant, La reconciliació dels promesos, Reputació, Una vídua aprofitada, La reina de la llum, 4.**

KURSAAL

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA ARISTOCRATIC SALO
Avui, dimecres, formós programa. Exit del primer llibre del sensacional drama,

ROGER LA HONTE

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, grandiosos programes: **Ballarina milionària, A cops de puny, El primogènit**, pel cèlebre artista japonès **Sessue Hayakewa**, la interessant pel·lícula **Miss Tutti Frutti**, per Lucie Lorene, i cinquè capítol de **La reina de la llum**.

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA
Aristocràtiques sessions artístiques
Programes extraordinaris

Avui, dimecres, **Ballarina milionària, A cops de puny, El primogènit**, pel gran artista japonès
Sessue Hayakawa,
i el magnífic film
L'HABIT
per Mildred Harris, muller divorciada de Charlot.

Monumental i Walkyria

Avui, dimecres, **El capità Kidd, 9 i 10 capítols; El boxador**, per Charles Ray; **Reputació**, per la Priscilla Dean; **El modern Robinson, Sed de glòria i d'amor, Apoteosi d'En Raimondi**.—Demà, dijous, estrena de **El capità Kidd, 11 i 12; Terra de promissió, El triomf de la via fèrrea**, i altres.

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 12.—Grandiós èxit de **Paquita Alfonso, Mary Teran, Les Arthos** i altres importantíssimes atraccions. Aperitif, Dancing i Gran Tabarin americà.

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matinada.

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa BONTEMPS. Restaurant especial. Peix, Ostres i Mariscos. Quintana, 7.

···ESPORTS···

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, tarda, a un quart de cinc. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. **Olascoaga i Garagarza** contra **Santi i Martín**. Nit, a un quart d'onze. Dos extraordinaris partits de pilota a cistella. Primer, **Ondarres i Iohazo** contra **Mazo i Palau**. Segon, **Castillo i Castañaga** contra **Guruceaga i Urquidi**.

VOS, NACIONALISTA
que enyoràveu un diari integralment nacionalista, ja teniu "LA PUBLICITAT"?

Fàbrica de Productes Ceràmics
Rajoles de València i articles de construcció
Casimir Vicens
Despatx: Tallers, 72
Telèfon A. 5080
Fàbrica: Carrer Benavent (pròxim a la Travessera de Sans)
BARCELONA

EL MILLOR PRESENT DE
REIS UNA MAQUINA
SANTASUSANA
■ ■ ■ PER A COSIR
MAQUINES QUE CUSIN DES DE PTES. 10
CARRER CARME, 40

¡Ara sí que es poden portar sabates de xarol!
Amb un flascó de
GRASSA CONSERVADORA
Ni se li tallaran, ni les temperatures el posaran enterc, conservant sempre el brill de nou
¡Cal provar-ho!

INSTITUT FEMINAL
Col·legi per a senyoretas
Claris, 24, pral. Telèfon 4725 A.
Directora: Na Emilia Furnó Mentsech — Ensenyança graduada amb procediments eminentment pràctics

Tots els ensenyaments que es donen a l'Institut Feminal són a base de l'idioma català per a llur mejor eficàcia pedagògica dels mateixos. S'hi ensenyen també els idiomes Castellà i Francès a la perfecció, els quals estan compresos en el programa general d'ensenyament. Altres idiomas són ensenyats en classes especials considerats fora de programa.
Degut a la constitució especial d'aquest col·legi les classes es donen en reduït nombre d'alumnes, amb l'extensió i perfecció que correspon, a fi de que, responent al nom d'Institut arribin a la preparació de la 2.ª Ensenyança, Batxillerat, Magisteri, Comerç, etc., etc.
Ensenyança Montessoriana per a pàrvuls. Formós jardí per a esbarjo. Local higiènic.
La direcció espiritual és a càrrec del Rd. **Mossèn Joan Moiràs.**
Projeccions, excursions, visites escolars, etc.
De 10 a 12 la Direcció facilitarà detalls i reglaments.
El pròxim curs el Col·legi es traslladarà al bonic Xalet del Passatge Mèndez Vigo, 6, adquirit en propietat pel Foment Pedagògic i ens és grat anunciar a les famílies que per a major comoditat de les mateixes s'inaugurarà amb el local la Secció de mitja pensió.

URALITA PER A COBERTES I PER A RECOBRIMENS
Xapa ondulada CANALETA
TAMANYS: 114 × 185 cm. i 75 × 120 cm. :-: PLAQUES de 40 × 40 cm. planes :-: XAPES "B" per a recobriments; tamanys: 120 × 120 cm., 120 × 190 cm. i 120 × 250 cm. URALITA, S. A. Madrid-València-Sevilla-Lleyda - Salamanca :-: DIPOSITS a totes les ciutats importants d'Espanya
CASA CENTRAL: Barcelona, Plaça A. López, 15 — Telèfon, A. 1644 i A. 843. Barcelona

Planxa ondulada de 120x75 cm. Ptes. 7'50 m.²
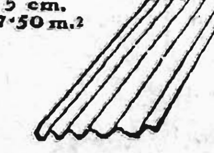
ROCALLA Plaques de 40x40 cm. Ptes. 5'05 m.
PER A TEULADES
Materials armats ab amiant exclusivament
JOSEP ESTEVA I Cia.
Portal de l'Angel, 13, pral. :: Telèfon 3344-A
Fàbrica a Sarrià — BARCELONA
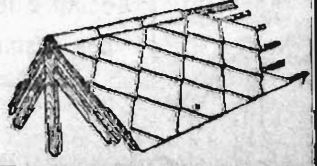

Vermouth "AQUILA ROSSA" ES EL MILLOR

Magatzems LA PARISIEN

31, Ronda de Sant Antoni, 31

Liquidació d'Abrics per a Senyores i Nenes

SALDEM TOTS LOS MODELS

Abrics senyora (2.000 en existència) en panyos i camusses a 20, 30, 40, 50 i 60 pessetes en felpes i astracans a 125 i 150 pessetes

ABRICS DE NENA amb bons panyos i camusses a 15, 20, 25 i 30 pessetes

MONSTRUOSA LIQUIDACIO

d'articles tarats, amb motiu de fer obres al local

FLASSADES de llana i de coto, més de 5.000 per a saldar, 20 per 100 de rebaixa del preu de cost

Lot colossal, 2,000 cortes llana molt superior, ample 120 cm., valor 15 pessetes, ara, corte. . . . . 7'50 ptes.

Abrics de senyora, un poc tarats, llargada 130 cm., bon panyo, com a present de Pasqua, els saldem a . . . . . 15 ptes.

Gabardines de senyora, model preciós, de 75 pessetes, ara a 45 pessetes

5.000 trossos de llana per liquidar

SOBRANTS DE TEMPORADA A QUALSEVOL PREU

Entre els trossos hi ha:

Cortes llana, 120 cm. ample, corte de 3 mts., ara . . . . . 6 pessetes corte
Cortes camussa, pura llana, de 16 ptes, corte, ara . . . . . 10 " "
Cortes panyo, de 22 pessetes corte . . . . . ara . . . . . 12 " "

CAMUSSAS 140 CM., FELPES, ASTRACANS I PANES

fem un 20 per 100 de rebaixa del preu de cost

Rematada total de cortes de senyor a 18, 20, 24, 30 i 36 pessetes

Cortes de 3 metres, ample 150 cm. : : Classes d'allò millor que es coneix

GANGAS SENSACIONALS

Flassades de coto, per a bayetes, a . . . . . 45 cts.
Flassades de coto, més grans, a . . . . . 90 "
Teixit fi, de 150 ptes. metre, ara a. . . . . 85 "
Draps higiènics, bonica capsa de mitja dnja. a 2'90 pts.
Mocadors brodats, preciosa capsa, per. . . 3 "

Davantals, de ferro, molt forts per a cuina, a 1'50 "
Davantals de fil, per a cuina, a. . . . . 1'90 "
Draps de cuina de fil, la dotzena. . . . . 5 "
Draps de cuina de ferro, la dotzena, a. . . 6'50 "
Draps camussa, per a mobles, la dotzena, a 7 "

Jerseis d'abric (llarg 80 cm.) 300 a liquidar, preciosos models, llana pura els liquidem a **17'50 ptes. un**

Obsequiem amb cupons de "LA UNION" y "LA ESPAÑOLA
Atenció: Saldem més de 500 ABRICS per a senyores i nenes
Les Cases de Beneficència i Convents que hagin d'efectuar grans compres, que no deixin de visitar aquests Magatzems

31-Ronda Sant Antoni-31 = Magatzems LA PARISIEN

PELLETERIA

LA SIBERIA

Rambla de Catalunya, 15 — Corts Catalanes, 624

REIS

GRAN ASSORTIT EN CONFECCIONS PER A PRESENTS

Exposició de gèneres marcats a les escaparates

JAQUETES RASE NEGRE, A	275	PTES
JAQUETES TASMANI	275	"
ABRICS TASMANI	400	"
ABRICS RASE NEGRE	500	"
ABRIGUETS NENA DES DE	125	"
COLLS NEN	1'50	"
OCASIO EN CONFECCIONS D'ERMINI, DES DE	300	"

Mantes per a cotxe :: Casa que garanteix els géneres que ven i a igual qualitat no té competència : Visiteu l'artístic pessebre

---

Ingt. franc. o alem.
Prof. exto da clas. dom. Exel. ref. Pl. Cat. 16-2.o-1.a

el millor present per a nens i grans. Baratissimes.
ARAGO, 229

Administració de fiques
J. LLAMUSI
De 5 a 7
Muntaner, 28, principal

Senyora
busca familia per arreglar dormitoris, planxar i cosir. Carrer Esmeragda, 15, tenda verdura.

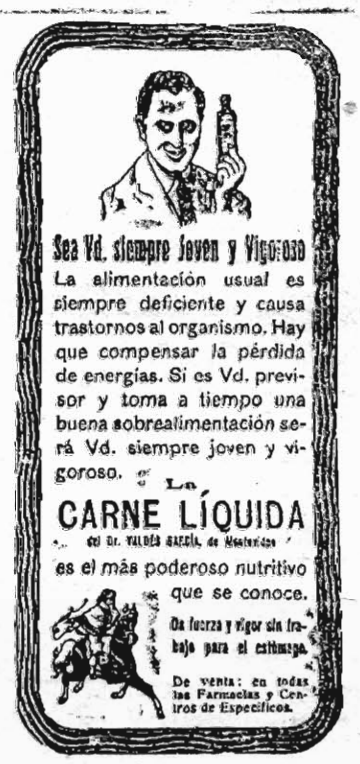

Licor del Polo

Excellent dentífric de gran poder antisèptic. El seu ús constant asegura una formosa i sana dentadura. Mig sigle d'èxits

PANYOS

J. MIR VIVES, S. A.
Ronda de Sant Pere, 15

Gran assortit en Meltons, Xeviots, Estams, Gabardines i altres gèneres per a vestits i abrics de senyor. Camusses per a abrics senyora i gèneres per a vestits jaqueta

Melton a 25 pts. corte
Estams 45 " "
Abrics 30 " "

Vendes a l'engrós i al detall
Retalls els dilluns i divendres

Reaparició del popular "SABA"

Meravellós ninot articulat irrompible
Desmuntable en 14 peces i muntable en menys d'un minut

¿Qui ignora que els nens han preferit sempre les joguines desmuntables?

El ninot "SABA" amb les seves 14 peces d'un ajust perfecte constitueix una novetat que s'imposa i és la màxima il·lusió que podeu oferir al vostre fill

Varietat de tipus i vestits. ——— N'hi ha també sense vestir per a caracteritzar-los a capricі de cada comprador

PATENTADA 7 Junio 1921